

ДОБРА СПРАВА

ХЕШВАН 5785

218

ЛИСТОПАД 2024

ГАЗЕТА БФ "ХЕСЕД ШААРЕЙ ЦІОН"

ОДЕСА

Видається за підтримки "Джойнт" JDC

International Fellowship of Christians and Jews

НАЙСВІТЛІШЕ СВЯТО

Дорогі друзі!

Вітаємо вас із Ханукою — святом світла, добра, радості та впевненості у тому, що в нашому житті відбудуться такі зміни, які принесуть благоденство всьому нашому народові.

Нехай світло Хануки вселить у вас надію на краще майбутнє. Від щирого серця бажаємо вам доброго здоров'я, бадьорості духу, добробуту, взаємної любові та чуйного ставлення один до одного!

Голова Правління
Михайло Блумберг

Генеральний директор
Анатолій Кесельман

тобто ассирійськими греками, під владою яких на свою біду опинилася і Іудея. Спочатку євреї отримали письмові гарантії, які підтверджували їхнє право жити "за законами своїх батьків", і навіть податковий тягар було дещо зменшено. Але потім Селевкіді почали активно робити спроби еллінізувати євреїв. Тору було оголошено забороненою книгою, дотримання єврейських законів — серйозним злочином. І скрізь були встановлені ідоли. Антіох дав своє ім'я Єрусалиму, храмові скарби були конфісковані, а сам храм розграбований.

У відповідь почалося повстання під проводом сім'ї Маккавеїв. Порівняно з військом Антіоха повстанська армія була нечисленна та погано озброєна. Єгуда Маккавей, розуміючи це, уникав відкритих боїв. Нападаючи на окремі загони греків, він отримував одну перемогу за іншою. За три роки євреї повністю витіснили завойовників із території країни та звільнили Єрусалим.

Як переказують, піднявшись на Храмову гору, євреї знайшли в Храмі олію для лампад, достатню для підтримки вогню лише протягом одного дня. Однак чудовим чином вогонь у золотій менорі горів цілих вісім днів, протягом яких зуміли приготувати нові запаси олії.

Так тоді було заново освячено Храм. На згадку про цю подію у свято Хануки щовечора запалюють свічки: одну — першого дня свята, дві — другого і так далі, до восьми, використовуючи спеціальний свічник — ханукію.

Єврейська мудрість говорить: "Трохи світла достатньо для того, щоб розсіяти велику темряву".

У свято Хануки дітям за традицією прийнято дарувати іграшки та давати гроші. Про давні події нагадує також ханукальний дзига, на кожній з чотирьох граней якого написана перша буква слів фрази "Диво велике було тут", якщо Хануку святкують в Ізраїлі, або "Диво велике було там" — у діаспорі.

На Хануку належить їсти оладки, які називаються латкес, пончики, солодкі булочки. Це головне меню святкової трапези.

Ханука починається з вечора 25 грудня 2024 р. і закінчується ввечері 2 січня 2025 року.

Ханука — це єврейське свято свічок, які скрізь, де живуть євреї, запалюють на честь дива, яке сталося при освяченні Храму після перемоги війська Єгуди Маккавея над військами царя Антіоха у 164 р. до н. е.

У 332 р. до н. е. Іудея добровільно перейшла під владу Олександра Македонського, який дотримувався політики невтручання у незмінне у своїх законах та традиціях релігійне життя місцевих єврейських громад.

Після смерті Олександра Македонського у 323 р. до н. е. до влади прийшла єгипетська династія Птолемеїв, і євреї жили у стані відносної стабільності. У 198 р. до н. е. Птолемеї були розгромлені Селевкідями,

ДЕНЬ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

День Збройних сил України — обрана національне військове випадково, професійне свято всіх вона була військовослужбовців Збройних приурочена сил України, яке відзначається до дня щорічно 6 грудня.

Це свято з'явилося в Закону українському офіційному України «Про календарі 1993 року, майже Збройні сили одразу після розпаду Радянського України» 6 Союзу. Свято своєю ухвалою грудня 1991 заснувала Верховна рада року.

України. Дата проведення «Дня Збройних сил України» була має особливе значення, бо

відзначать 31-й раз.

В Одесі на державному рівні свято відзначається урочистою

цього церемонією покладання квітів до могили Невідомого матроса на Алеї Слави. У військових частинах відбуваються урочисті збори, церемонія вручення державних нагород.

Також щороку Президент України, який є Головнокомандувачем Збройних Сил України, вітає військовослужбовців, відзначаючи їхню фундаментальну роль у захисті незалежності країни.

- Національні та міжнародні свята 2 стор.
- Конференція єврейських волонтерських організацій 3 стор.
- Діє "Гаряча лінія" 4 стор.
- Поради господарці 4 стор.
- Марк Штейнберг "Єврейський щит СРСР" 5 стор.
- Олександр Галяс "Крокодила для "Крокодила"" 6 стор.
- Світлана Новаковська "Остання зустріч..." 7 стор.
- Наталія Селеш "Втомилася терпіти образи" 8 стор.
- Віра Шаповцева "Пам'ять" 9 стор.
- Михайло Гаузнер "Неординарні особистості" 10 стор.
- Країна Поезія 11 стор.
- Посмішка 12 стор.

Служба "Мокед-Лакашіш" — 737-40-21; Служба "Харчування" — 737-40-11; Програма "Медицина" — 737-40-27; Культурний центр — 737-40-13; Служба волонтерів — 737-40-24; Волонтерська вітальня — 737-40-32; Денний центр — 737-40-30

Новини світу, України, Одеси

Китай стрімко розширює свій ядерний арсенал. Якщо 2020 р. у нього було близько 200 ядерних боєголовок, то вже зараз їхня кількість досягла 500 і, за прогнозами, до 2030 року перевищить 1000, більша частина з яких буде здатна досягти території США.

Вибори в Грузії не визнані Євросоюзом «вільними та чесними» за інформацією від міжнародних спостерігачів.

Росіяни по шматках дістають із дна Чорного моря знищений минулого року ВДК (великий десантний корабель) "Новочеркаськ".

США дозволили Україні використовувати ракети дальністю 300 км для ударів по РФ.

Відбулася перша зустріч міністрів закордонних справ 12 країн Скандинавії, Балтії та Північної Європи, які об'єднуються для зміцнення безпеки та підтримки України в альянсі «Північна група—Україна».

РФ витратила понад 17 млрд. доларів на повітряні атаки України за 1000 днів повномасштабної війни.

Франція підтвердила право України завдавати ударів французькими ракетами в глибоку територію Росії.

Парламентська асамблея НАТО закликала передати Україні ракети середньої дальності, що б'ють до 5500 км.

Франція розпочинає роботи зі створення балістичної ракети дальністю 1 тис. км.

Населення землі перевищило 8 мільярдів людей.

З 20 листопада 2024 г. американські бази у Великій Британії зазнавали численних атак невідомих БПЛА.

У Німеччині розроблено секретний 1000-сторінковий «Оперативний план» щодо підготовки до великомасштабного збройного конфлікту з Росією.

Українська ІТ-армія паралізувала роботу зв'язку та інтернету у найбільших операторів РФ.

Польща розпочинає будівництво укріплень «Східний щит» не лише на кордоні з Росією та Білоруссю, а також і на кордоні з Україною.

Безкорислива практична допомога своєму ближньому чи будь-кому за всіх часів була фундаментом доброти і людяності в усьому світі.

Благодійність є однією з форм цієї безкорисливої допомоги і часто стає тим «рятівним колом», що дозволяє людям, які потрапили в ту чи іншу скруту, справлятися з непростю ситуацією або хоча б не допускати розвитку ще більш згубних наслідків.

У світі поняття благодійності дедалі частіше асоціюється з великими компаніями чи окремими багатими людьми, спеціальними благодійними фондами чи знаменитими брендами.

Надана ними допомога—безперечно, позитивний крок, і

нагородою за цю діяльність є їхнє добре ім'я.

Наш людський світ, на жаль, сповнений нужденних, і благодійна діяльність у багатьох випадках не дозволяє довести цю проблему до відчаю.

Саме з цієї причини 13-го грудня 2007-го року Указом Президента України № 1220/2007 у країні було встановлено офіційне свято — День благодійності, яке відзначається щороку кожної другої неділі грудня.

2024 року День благодійності випадає на 8 грудня.

Метою започаткування цього дня є підтримка громадянських ініціатив, відверте прагнення українського суспільства до принципів милосердя та гуманізму, активне сприяння розвитку благодійної діяльності, підтримка організацій та структур, які займаються подібною діяльністю в умовах нашого сучасного суспільства.

Багато держав на законодавчому рівні підтримують та стимулюють благодійну діяльність у суспільстві.

Цього святкового дня адміністрація Хеседи бажає, щоб у кожній людині знаходилося місце для з'ясування мови руки та безкорисливості.

Якщо кожен з нас зробить посильний внесок у будь-яку добру справу, то ми неодмінно зауважимо, що саме такими вчинками і досягається порядок і загальний добробут, спокій і радість для всіх нас!

Із Днем благодійності вас! І нехай таких днів буде більше в нашому житті!

Нехай у всіх нас буде все добре та спокійно.

Нехай чуйних людей на Землі буде дедалі більше. Любові вам, віри та надії!

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ВОЛОНТЕРІВ

Генеральна Асамблея ООН в 1985 році у спеціальній резолюції запропонувала урядам відзначати **5 грудня** як «Міжнародний день волонтерів в ім'я економічного і соціального розвитку», закликавши їх здійснювати заходи для спонукання людей у всіх сферах діяльності пропонувати свої послуги як волонтерів.

Цей день відзначається багатьма неурядовими організаціями, громадянським суспільством та приватним сектором.

Міжнародний день волонтерів зосереджується не лише на відзначенні волонтерства у всіх його аспектах, але й на висвітленні ролі, яку волонтери відіграють у побудові стійких громад.

Міжнародний день волонтерів — це шанс для окремих волонтерів, волонтерів — це можливість для людей та організацій,

просувати свій внесок у розвиток на місцевому, національному та міжнародному рівнях. Поеднуючи підтримку Організації Об'єднаних Націй (ООН) із масовим мандатом, Міжнародний день

які залучають волонтерів, працювати з державними установами, некомерційними установами, громадськими організаціями, науковими колами та приватним сектором.

Міжнародний день волонтерів для економічного та соціального розвитку був прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН резолюцією 17 грудня 1985 року.

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ПРАВ ЛЮДИНИ

Сімдесят шість років тому, 10 грудня 1948 р., Організація об'єднаних націй ухвалила Загальну декларацію прав людини. Вона стала першим універсальним міжнародним актом з прав людини, який проголошує громадянські та політичні права та свободи особистості — рівність усіх перед законом, право кожного на свободу та особисту недоторканність, свободу совісті та інші.

У Декларації заявлено також, що всі люди мають рівні права,

незалежно від їхньої раси, статі, мови, релігії та інших факторів.

В основу документа було покладено всі напрацювання людської думки, які були на той момент у цьому питанні.

Це був перший досвід колективної розробки універсального документа з прав людини. І хоча положення Декларації мають рекомендаційний

характер, нині її принципи лежать в основі багатьох пактів, конвенцій та договорів щодо прав людини.

Так, у 1966 році Генеральна Асамблея ООН ухвалила «Міжнародний пакт про громадянські та політичні права» та «Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права», які разом із Загальною декларацією прав

людини склали Міжнародний білль про права людини. В 1973 році Україна ратифікувала ці пакти.

У 1950 році Генеральна Асамблея ООН проголосила 10 грудня Днем прав людини з метою привертати увагу людей у всьому світі до Загальної декларації прав людини як загального ідеалу для всіх людей і народів.

Нині багато країн включають основні положення Декларації у своє базове законодавство і конституцію.

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ОБІЙМІВ

4 грудня відзначається Міжнародний день обіймів. Свято досить молоде. Воно виникло в студентському середовищі західноєвропейської молоді. Саме цього дня хлопці та дівчата просто обнімали один одного — без жодного інтимного підґрунтя. За своєю легендою, під час дружніх обіймів люди обмінюються душевним теплом. Метою свята є привертання уваги до важливості людських стосунків та підтримки позитивних емоцій. За традицією, в цей день люди активно дарують обійми рідним, близьким та колегам, а також влаштовують спільні заходи з обіймами. Міжнародний день обіймів сприяє зміцненню зв'язків між людьми та підтримці духовного здоров'я.

Окрім того, він популяризує таку важливу тему, як фізичний контакт, і нагадує про те, що іноді все, що потрібно, це просто обійми, особливо у світі, де багато часу ми проводимо перед екранами та

мобільними телефонами. Обійми можуть знижувати рівень стресу та тривоги, збільшувати рівень окситоцину (гормону любові та довіри), сприяти зниженню кров'яного тиску та зменшенню болю.

Вважається, що обійми сприяють зниженню рівня стресу та тривожності, збільшенню рівня щастя та сприяють покращенню настрою.

Сьогодні це свято нагадує людям про важливість фізичного контакту та підтримки емоційного здоров'я, та є добрим приводом дарувати обійми тим, кого ми любимо та поважаємо. Нехай кожен обійми будуть сповнені щирими емоціями і світлими почуттями, щоб кожен такий момент дарував людям у всіх куточках світу щастя!

Обійміть сьогодні один одного! Подаруйте своє тепло близьким та рідним, поділіться своїми обіймами.

КОНФЕРЕНЦІЯ ЄВРЕЙСЬКИХ ВОЛОНТЕРСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ТРУСКАВЦІ: ДОСВІД, НАТХНЕННЯ, НОВІ ПЕРЕМОГИ

З 14 по 17 листопада у Трускавці відбулася масштабна конференція та семінар єврейських волонтерських організацій України. Мета заходу – підвищення професіоналізму, обмін досвідом, натхнення для розвитку, а також можливість налагодити нові зв'язки та знайти однодумців.

Від БФ "Хесед Шаарей Ціон" у конференції взяли участь 18 волонтерів проекту «Крила доброти». Це ті, хто щодня роблять свій внесок у роботу Хеседа: допомагають у пекарні, відповідають на гарячі лінії, організують майстер-класи, підтримують кураторів та координаторів, а також беруть участь в інших напрямках. Програма семінару була насиченою. Учасники відвідували лекції провідних

фахівців з України та Ізраїлю, брали участь у ранкових зарядках, заняттях йогою та в інших масових заходах. Крім того, наші волонтери представили два майстер-класи:

1. Виготовлення панно у техніці декупаж із символікою єврейського Нового року, проведене Лідєю Корсун. 2. Робота з фетром – творче заняття під керівництвом Оксани

Марченко. Особливою гордістю стала участь наших волонтерів у гала-концерті. Наталія та Олександр Бевзюк, а також творчий колектив «Фрейлехс» виступили із чотирма номерами, включаючи яскравий український танець та єврейський «Ерец Ізраель». Апогеєм семінару стало вручення нагороди «Marshall» нашої волонтерської організації «Крила доброти». Ця престижна премія від Американського єврейського об'єднаного розподільчого комітету «Джойнт» принесла нам грант у розмірі 5000 доларів, який буде спрямований на розвиток волонтерського проекту. Ми пишаємось нашими волонтерами та закликаємо всіх бажаючих приєднатися до нашої команди. Разом ми можемо зробити світ кращим!

Ірина Верведа

МАРК АЛДАНОВ І ЛЕВ ТРОЦЬКИЙ. ІСТОРІЯ ПОВТОРЮЄТЬСЯ...

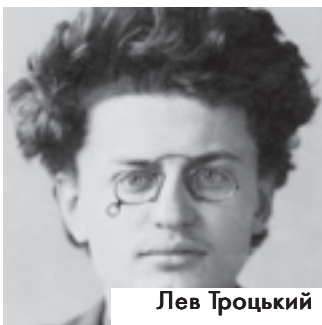
Уродженець Києва, один із найвидатніших письменників-емігрантів Марк Олександрович Алданов (справжнє прізвище – Ландау) (1886 – 1957) був наймовірніше обдарованою особистістю: прозаїк, публіцист, філософ і хімік. Закінчив відразу два факультети Київського університету: фізико-математичний та юридичний. Написав цикл із 16 історичних романів, повістей, філософських казок про період кінця XVIII – середини XX ст., перекладених на 24 мови народів світу. Публікував також наукові праці з проблем експериментальної хімії. Тринадцять разів Марк Олександрович номінувався на здобуття Нобелівської премії з літератури.

Перший російський лауреат Нобелівської премії, яку він отримав у 1933 році, Іван Бунін писав про Алданова: «Етому человеку я верю больше всех на земле». Майже щороку, починаючи з 1937 і до самої смерті в 1953-му, Бунін 9 разів звертався до Шведської академії з пропозицією номінувати Марка Алданова на здобуття Нобелівської премії. Ще 4 рази Алданова номінували письменник Володимир Набоков і політичний діяч Олександр Керенський. І щоразу невдало, оскільки шведський рецензент вважав твори Алданова занадто російськими, а відтак не зовсім зрозумілими та цікавими читачам інших країн. Втім, його творчість викликає інтерес із зовсім іншого приводу.

Хто читав роман Марка Алданова «Бегство» (1932), напевно ж звернув увагу на глузливо-іронічну репліку одного з персонажів: «Я нічого не имею против самой глубокой провинции, но все-таки смешно, что Симбирск объявил себя городом-светочем, а Елисаветград – столицей мира». Очевидно, Симбірськ згадано тому, що в ньому народилися Керенський і Ленін, а Елисаветград, отже, – шпилька на адресу Зінов'єва і, передусім, Троцького? В цьому немає ніяких сумнівів.

Відреагувати таким способом письменника Алданова, очевидно, «надихнув» сам Лев Давидович, коли в мемуарах «Моя жизнь» (1930), згадуючи дитинство, зазначив: «...Я совершил с отцом поездку в Елисаветград.

Выехали на рассвете, ехали не спеша, в Бобринце кормили лошадей, к вечеру доехали до Швивой, которую из вежливости называли Швивой, переждали там до рассвета, потому что под городом шалили грабители. Ни одна из столиц мира – ни Париж, ни Нью-Йорк – не произвела на меня впоследствии такого впечатления, как Елисаветград, с его тротуарами, зелеными крышами, балконами, магазинами, городскими и красными шарами на ниточках. В течение нескольких часов я широко раскрытыми глазами глядел в лицо цивилизации».

Лев Троцкий

Звісно, закортіло дізнатися про взаємини Алданова з Троцьким, а головне, чому він так ехидно й образливо відгукнувся на теплий і зворушливий спогад сільського хлопчика про його першу зустріч із великим містом. Ставлення Алданова до Троцького дивує всіх дослідників творчості письменника. Всупереч фактам Алданов всіляко применшував роль Троцького в Жовтневому перевороті, відмовлявся, на відміну від Леніна і Сталіна, визнавати за ним історичну значущість. Джентльменство та об'єктивність, якими славився Алданов, кудись зникають, коли він пише про Троцького. Витоки й походження цієї лютої ненависті письменника до нашого земляка до кінця не з'ясовані.

Спробу розібратися в цьому питанні здійснила літературознавець Олеся Лагашина в ґрунтовній статті під назвою «Недонаполеон. Марк Алданов и Троцкий». Якщо зовсім коротко, то ворожнечу між ними спричинила... стилістика. А стиль, як відомо, – це передусім людина, її неповторний спосіб викладати свої думки на папері. Ну, не подобалася Марку Олександровичу та Льву Давидовичу «писанина» один одного.

Алданов так характеризує опонента: «В ранней молодости Троцкий писал плохо. Стиль его тогда в особенности отличался банальностью (чтобы не сказать сильнее). Затем из него выработался прекрасный журналист, почти со всеми достоинствами журналиста (кроме чистоты и правильности языка)». Взагалі, про стиль Троцького Алданов відгукувався вкрай зневажливо. Навіть підсумкову працю

Троцького «История русской революции» (1932) Алданов спочатку характеризує як книгу, написану «умно, искусно и талантливо», а проте аргументи автора про закономірність революції називає... «галиматьей».

Свою чергою, й Троцький не залишався в боргу. Зокрема, відомий жорсткий відгук Льва Давидовича про творчість Алданова в книзі «Литература и революция»: «Превыше всего Алдановы считают себя стилистами – уже по тому одному, что превозмогли рыхлость характера, как нельзя лучше приспособленного для литературного обихода людей, которым нечего сказать... Сперва это кажется занятым, потом скучным, под конец омерзительным. Шарлатанство бессильной фразы, книжное фланерство, духовное лакейство!»

У цій полеміці Алданов, на відміну від Троцького, як тільки не обзиває свого опонента: «даровитый дегенерат», «недонаполеон», «шарлатан», «фразер», «фигляр», «невыносимый человек», «плохой стилист, но эффективный оратор», «честолюбец», «Иванов Козельский русской революции», «освищенный актер», «ораторствующий с тремолом в голосе Балалайкина».

А проте в нарисі «Убийство Троцкого», опублікованому в 1942 році, Алданов зазначає: «Резкие отзывы обо мне в статьях Троцкого, разумеется, никак не могут отразиться на моем отношении (особенно посмертном) к этому выдающемуся человеку. Его убийство – шекспировская трагедия. В этой мрачной драме смешалось все – мечь, измена, деньги, грязь, шантаж, кровь, злоба. Хотим ли мы этого или нет, Троцкий, как и Сталин, принадлежит истории, и его смертью будут, вероятно, вдохновляться драматурги будущих столетий».

Найбільшою несподіванкою в нарисі-некролозі Алданова про Троцького є оцінка Льва Давидовича... Адольфом Гітлером. Письменник та журналіст Конрад Гейден, автор першої в двох томах біографії Гітлера, виданої в Цюриху в 1936 році, розповідає: «Однажды фюрер за столом в тесном кругу спросил:

– Читали ли вы „Воспоминания“ Троцкого?

Послышались ответы:

– Да! Отвратительная книга! Это мемуары сатаны!

– Отвратительная? – переспросил Гитлер. – Блестящая книга! Какая у него голова! Я многому у него научился...»

Цей відгук, вважає Алданов, свідчить про те, що навіть вороги віддавали належне Троцькому як видатній особистості.

Звісно, оте придумане Алдановим й ним же висміяне формулювання «Елисаветград – столиця світу» – гіпербола. Однак мешканці міста в ті буремні роки щось таке відчували.

От яке дивовижне передбачення зробив автор кореспонденції, опублікованої в газеті «Голос Юга» в 1918 році: «Несомненно, что Елисаветград займет в будущей истории междуусобной войны особое, единственное и почетное место».

Ще одне не менш вражаюче спостереження: «Милая! Ты спрашиваешь, что нового сейчас в Елисаветграде? У нас, слава Богу, все хорошо, недостает лишь энергии. Была бы она, так все было бы хорошо. Но ее нет, и решительно не знаем, где ее взять... Как теперь ловко работают на эту энергию различные спекулянты. Боже мой, как работают. Приспосабливаются при ее помощи, везде пишут, как бы украинизировать ее, а сами обделяют свои делишки».

Влучно і дотепно сказано про реалії нашого сьогодення, чи не так? Навіть коментувати не хочеться...

Річ, однак, у тім, що з'явилися ці напрочуд злободенні роздуми понад 100 років тому.

Наведений уривок із «Листа за кордон (переклад з єврейської)» такого собі І. Табачника, опублікованого в 1918 році в елисаветградській газеті «Трудовая жизнь», редактором-видавцем якої була О. Поклонська, запросто міг бути написаний сьогодні!

Ось такі наймовірні зближення трапляються в історії.

За матеріалами краєзнавця та історика Володимира Боська,

Ірина Мармер

УВАГА! Діє «Гаряча лінія» ТЕЛЕФОНИ “ГАРЯЧОЇ ЛІНІЇ”

Шановні клієнти Благодійної Фундації «Хесед Шаарей Ціон»!

У такий непростий час ми розширили роботу «Гарячої лінії» (Call Center), яка працює з 3 квітня 2020 р. Вона створена для тих, хто самотній.

Якщо ви зіткнулися з проблемами, які виникли під час карантину, і поряд немає нікого, хто міг би вам допомогти, звертайтеся до співробітників та волонтерів Хеседи, які обслуговують «Гарячу лінію».

Вони намагатимуться надати вам допомогу.

Ви можете звертатися з будь-яких гострих питань за номерами телефонів, які наведені поруч, з 10.00 до 15.00 у робочі дні:

З мобільного:	З міського:
0948634720	7934720
0948634710	7934710
0948634740	7934740
0948634770	7934770
0948634780	7934780
0948634810	7934810
0948634760	7934760
0948634790	7934790

Не винятком є телефонний зв'язок з вашим куратором, але просимо поставитися з розумінням до переважності співробітників БФ «Хесед Шаарей Ціон».

Ми завжди раді допомогти вам!
Бережіть себе!
Будьте здорові!
З повагою,

Діана Боровик

Н О В И Н И З І З Р А І Л Ю

Атака Ізраїлю на Іран знищила всі стратегічні можливості іранської ППО далекого радіусу дії, у тому числі їхню основу – чотири батареї С-300 російського виробництва. Уся система радарів іранської ППО була зламана та зависла. Це сталося за п'ять хвилин до початку атаки та повністю засліпило іранців.

В атаці на Іран використовувалася дозаправка бойових літаків у повітрі, а також наведення ракет за допомогою сучасних технологій комп'ютерного зору та штучного інтелекту.

Ізраїль передав Сирії загрозове повідомлення, вимагаючи від президента Башара Асада розірвати зв'язки з Іраном під загрозою повалення його режиму.

Міністерство оборони закупило у двох ізраїльських оборонних концернів за два мільярди шекелів лазерну систему перехоплення «Маген Ор» («Світловий промінь»). Вона захищає від повітряних загроз, що низько летять, таких як мінометні міни, безпілотні літальні апарати, крилаті ракети, спалюючи їх лазером. Система має нескінченний боєзапас, а кожна збита ціль буде обходитися багаторазово дешевше, ніж при використанні ракет.

Кнесет більшістю голосів ухвалив закони, які забороняють агентству ООН для допомоги палестинським біженцям працювати в Ізраїлі та на територіях, що знаходяться під його контролем.

Беньямін Нетаньяху звільнив міністра оборони Йоава Галанта, який вважався

одним із помірних голосів у чинному кабінеті, де домінують ультраправі. На його місце призначений радикальніший Ізраїль Кац, який досі обіймав посаду міністра закордонних справ.

Дев'ять ізраїльських компаній потрапили до списку 200 кращих винаходів 2024 г. за версією журналу Time.

Під час атаки у жовтні Ізраїль знищив надсекретний дослідницький центр ядерної зброї в Ірані.

ЦАХАЛ, як і раніше, контролює південні райони Лівану. Продовжується створення там буферної зони та очищення прикордоння з Ізраїлем для формування «стерильної зони».

Від 60% до 70% зброї, захопленої в перші дні наземної операції на півдні Лівану, було російського виробництва.

Ізраїль уклав угоду про припинення вогню з Хезболлою у Лівані. В обмін на перемир'я США зобов'язалися передати Ізраїлю озброєння, що раніше не поставлялося.

У Балтійському морі завершено двотижневі випробування ізраїльського підводного човна без екіпажу, призначеного для виявлення підводних цілей і збору розвідувальних даних. Човен оснащений комплексом акустичних та гідролокаційних датчиків, а також висувною щоглою з оптичними сенсорами та радаром для додаткового спостереження.

ПОРАДИ ГОСПОДАРЦІ

Рекомендації для приготування у мікрохвильовій печі (продовження)

Початок у № 217

Якщо мед затвердів, поставте його на 10 секунд у мікрохвильову піч, і він знову стане рідким. Врахуйте тільки, що банка повинна бути відкритою!

Мікрохвильова піч ідеальна для бланшування овочів. Наприклад, білокачанну капусту потрібно прогріти на середній потужності всього кілька хвилин, щоб з легкістю відокремити листя (наприклад, для приготування голубців, тощо).

У мікрохвильовій печі можна приготувати овочі на пару. Для цього наріжте їх, помістіть у миску та накрийте харчовою плівкою. Поставте в піч на 3-6 хвилин. Зробіть у плівці отвір і випустіть пару.

Запіканка. Змішати 1 яйце, 150 г сиру, 30 г борошна (або перемеленої вівсянки). Зверху викласти будь-які ягоди чи порізані фрукти (наприклад, 1 маленьке яблуко). Поставити в мікрохвильову піч на 5 хвилин.

Яблучний кекс. Білки 2 яєць збити, 3 яблука натерти на великій тертці, додати мед та корицю, перемішати, помістити в спеціальному посуді в мікрохвильову піч на 10 хвилин.

Італійська закуска. Кабачок нарізати тонкими кружальцями, посолити та поставити в мікрохвильову піч на 3 хвилини при потужності 800 Вт. Нарізати скибочками 2 помідори, 40-50 г будь-якого сиру, що плавиться, посолити, поперчити, заправити давним часником і травами. Готувати в мікрохвильовій печі до розплавлення сиру.

Для приготування лінивих вареників розітріть сир з яйцем, додайте трохи крохмалю, цукру та натертої лимонної цедрі.

Постеліть у тарілку харчову плівку, викладіть суміш. Затягніть плівкою зверху та помістіть у мікрохвильову піч на 5 хвилин.

Запечена вівсянка. Змішайте 3 ст. ложки подрібнених у блендері вівсяних пластівців, 1 яйце, 2 ст. ложки молока, 1 чайну ложку меду, дрібно нарізаний і розім'ятий банан, по 1 чайній ложці какао, меду, родзинок та розпушувача. Покладіть у рекомендований посуд у мікрохвильову піч на 5 хвилин або до появи скоринки.

Для чіпсів наріжте картоплю тонкими шматочками, викладіть на блюдо, застелене пергаментом, збризкайте маслом, посоліть і додайте приправи (за смаком). Поставте блюдо в мікрохвильову піч на 3 хвилини. Потім чіпси потрібно буде перевернути та помістити в піч ще на 3 хвилини.

За допомогою мікрохвильової печі можна стерилізувати скляні банки для консервування та пляшечки для дитячого харчування.

Вимиті банки, не витираючи, помістіть у мікрохвильову піч і увімкніть її на повну потужність. Через 1,5-2 хвилини вода випарується, а банки прожаряться. Як тільки ємності стануть повністю сухими, вимкніть прилад.

Помістіть головку часнику в мікрохвильову піч і увімкніть її буквально на 15 секунд за повної потужності. Лушпиння відстане від зубчиків, і її легко буде зняти одним рухом, не просочуючи руки запахом часнику на весь день! Однак більш тривалий час нагрівати часник не слід, при термічній обробці його цілющі якості миттєво зникають.

ПРИТЧИ

Любов і Безумство

Якось зібралися всі почуття разом. Було весело. Усі співали, танцювали. А потім Безумство запропонувало зіграти у хованки. Усі погодилися, крім Страху та Льоні.

— Один, два, три... - Почало рахувати Безумство.

Паніка сховалася першою. Радість забігала садом. Сум заплакав, думаючи про тлінність життя. Заздрість чіплялася за Тріумфування і сховалася за високими скелями. Безумство дорахувало вже до дев'яносто дев'яти.

—Сто! Я шукаю вас!

Першим знайшли Цікавість, вона виглядала в надії побачити, кого знайдуть першим. Сумнів знайшов Безумство, що висіло на паркані в нерішучості, по який бік паркану краще сховатися.

Усіх знайшли, і Цікавість раптом запитала: — А де Любов?

Усі почали шукати.

Безумство в пошуках забрело далеко-далеко і раптом опинилося в чудовому запашному рожевому саду. У кущах щось зашелестіло. Безумство розсунуло рожеві гілки і почуло зойк. Це була Любов, шипи троянд прокололи їй очі. Безумство вибачалося, пообіцяло Любові залишатися назавжди з нею. Кохання погодилося. І ходять з того часу сліпа Любов з Безумством разом.

ПРИТЧИ

Кохання та Час

Колись на Землі був острів, на якому жили всі людські цінності. Але якось вони помітили, як острів почав йти під воду. Усі цінності сіли на свої кораблі та попливли. На острові залишилася лише Любов. Вона чекала до останнього, але коли чекати стало нічого, вона теж захотіла спливати з острова.

Вона покликкала Багатство і попросилася до нього, але воно відповіло:

— На моєму кораблі багато коштовностей та золота, тобі тут немає місця.

Коли мимо пропливав корабель Суму, вона попросилася до нього, але той відповів їй:

—Вибач, Любов, я настільки сумний, що мені треба завжди залишатися на самоті.

Тоді Любов побачила корабель Гордості і попросилася до неї, але та сказала, що Любов може порушити гармонію на її кораблі.

Любов зовсім зневірилася. І раптом вона почула голос десь позаду:

—Ходімо, Любов, я візьму тебе з собою. Кохання обернулося і побачило старця.

Він довів її до суші, і коли старець сплив, Любов схемувалась—вона зобула запитати його ім'я.

Тоді вона звернулася до Пізнання:

—Скажи, Пізнання, хто врятував мене?

—Це був час.

— Але чому він врятував мене?

—Тому що тільки Час знає, наскільки важлива в житті Любов.

Марк Штейнберг

“ЄВРЕЙСЬКИЙ ЦИТ СРСР”

Продовження. Початок у № 177

ТРАГЕДІЯ ВЕЛИКОГО ДИВЕРСАНТА

Скорочено

ТРАГЕДІЯ ВЕЛИКОГО ДИВЕРСАНТА

Він залишався в лавах есерів і після Лютневої революції став членом Бакинської Ради від цієї партії. У Баку він познайомився з 18-річною красунею Поліною Натанівною, сестрою свого друга. Вона незабаром стала його дружиною, вірною подругою і розділила всі труднощі непростого долі цього великого диверсанта.

У той час Яків командував загonom охорони Бакинської Ради, в 1920 став співробітником Особливого відділу так званої Перської Червоної армії, яка окупувала іранську провінцію Гілян. Після евакуації цієї армії Серебрянський поїхав до Москви, вступив до Електротехнічного інституту, працював у газеті «Известия».

Але в грудні 1923 року відомий терорист, співробітник ВЧК Яків Блюмкін завербував Серебрянського в свою групу, яка прямувала для нелегальної роботи до Палестини. З цього моменту Яків Серебрянський став розвідником — його зарахували до Іноземного відділу ОГПУ, який займався шпигунством. У грудні 1923 року він приїхав до Яффо. Незабаром Блюмкіна відкликали до Москви і резидентом призначили Серебрянського. Він створив у Палестині глибоко законспіровану мережу з 30 нелегалів, серед яких було чимало членів бойової єврейської організації Хагани. Саме серед них він підібрав кілька людей, які стали його надійними помічниками у подальшій диверсійній діяльності: І. Кауфмана, А. Турижнікова, Р. Рачковського та ін.

За вказівкою начальника ІНО ОГПУ М.Тріліссера в Яффо було відправлено Поліну, дружину Якова. І хоча вона не була офіційним співробітником ІНО, але з того часу завжди супроводжувала чоловіка в його закордонних відрядженнях.

А його у грудні 1925 року перекинули до Бельгії, потім — до Парижа, де він став резидентом розвідки та діяв до квітня 1929 року. Після повернення до Москви Серебрянського призначили начальником відділення ІНО ОГПУ, до складу якого увійшла створена ним же бойова нелегальна група, яка отримала неофіційну назву «група Яші». Вона призначалася для глибокого застосування об'єктів військово-стратегічного характеру Америки, Європи та Азії у разі війни, щодо диверсійно-терористичних операцій на тилу ворога. Група була незалежним оперативним підрозділом, який доповідав особисто начальнику ОГПУ.

Створена Серебрянським агентурна мережа охоплювала США, Скандинавію, Прибалтику, Балкани, Францію, Німеччину, Китай, Японію, Палестину та ін. Яків особисто завербував до її членів близько 200 осіб. І це були не лише комуністи, а й прорадянськи налаштовані російські емігранти.

Прикладом діяльності групи може бути викрадення генерала Олександра Кутепова. Він очолював Російський загальновійськовий союз — білогвардійську організацію, що найбільш активно діяла проти СРСР. Отримавши завдання викрасти Кутепова, влітку 1930 Серебрянський разом з Турижниковим і Рачковським прибули до Парижа. Оперативно вивчивши обстановку, визначивши місце проживання та звички генерала, вони серед білого дня схопили його, заштовхали в машину та вивезли за межі міста.

В операції брали участь та забезпечували її успішність місцеві члени групи. Але вивезти Кутепова до СРСР їм не вдалося — від шоку він помер. Незважаючи

на це, зникнення голови організації практично блокувало її діяльність. Проникнення білогвардійців у СРСР різко пішло на спад і в другій половині 30-х років майже припинилося. За цю операцію Яків Серебрянський був нагороджений орденом Червоного Прапора.

Коли в 1934 році було створено НКВС, «Група Яші» була підпорядкована особисто наркомов внутрішніх справ і отримала таємне найменування СГОН — Спеціальна група особливого призначення. За неї Серебрянський сформував школу диверсантів, деякі випускники якої під час війни з Німеччиною прославилися своїми діями в тилу гітлерівців. На жаль, набагато більше було таких, кого знищили сталінські кати під час довоєнних репресій.

Склад СГОН був дуже різномірним як за класовими, так і за етнічними ознаками: білоемігрант О.Турижников, син мільйонера Альберт Сиркін, німецький антифашист Ернст Вольвебер та ін.

Коли почалася Громадянська війна в Іспанії, Яків Серебрянський мав звання старшого майора держбезпеки, що відповідало нинішньому генерал-майору. Йому було наказано забезпечувати постачання зброї республіканцям і всіма способами блокувати такі постачання франкістам. Усі завдання Яків виконував успішно, зокрема, закупив та доставив до Барселони 12 французьких винищувачів. Член СГОН Вольвебер зі своєю групою підричників встановлював міни на суднах, які перевозили зброю франкістам і кожен п'ятий із цих кораблів затонув після вибуху. Окрім цього, соратники Серебрянського провели чимало диверсій у тилу франкістів, підриваючи військові ешелони, влаштовуючи засідки на військових та цивільних керівників.

Однак поки Яків виконував завдання свого керівництва в Європі, на батьківщині вже розкручувався маховик сталінських репресій. У застінки НКВС було кинуте багато чекістів, у тому числі — членів «групи Яші» та випускників школи СГОН. Там виявився і учасник викрадення Кутепова Андрій Турижников, узяли і багатьох інших. У липні 1938 року з Парижа зник найвизначніший радянський розвідник у Західній Європі А.Орлов (справжнє прізвище Фельдбін). Несподівано відкликаний у Москву він зрозумів, що там на нього чекає арешт і страта і втік із сім'єю до Америки.

Але Серебрянський, при всьому своєму блискучому аналітичному розумі, не зрозумів, що і на нього чекає та ж доля і, коли отримав виклик влітку того ж року, то разом з дружиною негайно вилетів до Москви. Незважаючи на успішну діяльність у Європі, його усунули від справ і 10 листопада взяли під варту. Того ж дня заарештували і Поліну, і заступника Альберта Сиркіна із дружиною.

У ході слідства Якова змушували зізнатися про зв'язки з французькою розвідкою та підготовку замаху на кремлівських жидів. Його піддали сумнозвісному «конвеєрному методу» дізнання. Але Яків відкидав усі наклепницькі звинувачення. І тоді Берія сам взяв участь у допиті, який проводили керівники слідчого відділу НКВС Богдан Кобулов та Віктор Абакумов. Вони били Серебрянського гумовими палицями, перетворивши його тіло на криваву м'ясо. Били, не перестаючи, коли непритомнів — відливали крижаною водою і знову били. Щадили тільки праву руку, щоби підписав протокол. І Яків підписав...

Потім він 2,5 року нудився в луб'янських підвалах, чекаючи на суд. Але на суді Яків категорично відмовився від своїх зізнань, заявивши, що змушений був зробити їх під звірячими тортурами. Проте все одно його було засуджено до розстрілу, а Поліну — до 10 років каторги. Того ж дня найвищу міру отримали соратники Серебрянського Самуїл Перевозников і секретар школи СГОН Віра Сиркіна, яких розстріляли відразу після судового засідання. А чоловіка Сиркіної Альберта та заступника Серебрянського Андрія Турижнікова стратили ще за рік до війни.

Але, повторю — цей «суд» проходив через два тижні після її початку, коли виявилось, що розвідувально-диверсійна діяльність радянської сторони виявилася майже повністю паралізованою. Бо штатних диверсійних підрозділів ні в Червоній Армії, ні в органах НКВС не було. А головне — колишні керівники таких формувань і майже всі члени, підготовлені зодовго до війни, були повністю знищені катями Єжова і Берія. Як бачимо, їх продовжували винищувати і після її початку. Скажімо прямо, якби це зробили гітлерівці, то найкращої підмоги успіху вторгнення вони не могли б і придумати. Тому виникає питання — на кого працювали Єжов та Берія?

Тим більше, що найгостріша необхідність у таких формуваннях виявилася буквально в перші ж тижні німецького вторгнення. Радянські війська відкочувалися, залишаючи величезні простори території, де противник міг без перешкод маневрувати, використовувати всі ресурси та інфраструктуру. І необхідність боротьби з ним за лінійну фронт стала очевидною.

Тому створення розвідувально-диверсійних груп розгорнулося вже за два тижні після вторгнення. 5-го липня для їхнього формування було створено Особливу групу НКВС, начальником якої став генерал Павло Судоплатов. Він та його заступник Наум Ейтінгон звернулися до Берії з проханням звільнити з в'язниць колишніх розвідників і насамперед — Якова Серебрянського. Судоплат у книзі «Спецоперації» розповідає: «Цинічність Берії у вирішенні людських доль була безмежною. Його зовсім не цікавило, чи винні в чомусь ті, кого ми рекомендували до звільнення. Запитав лише:

— А ви впевнені, що вони нам потрібні? Тоді зв'яжіться з Кобуловим, нехай звільнить. І негайно їх використовуйте...»

Так, випадково недобиті розвідники опинилися на волі, Серебрянський — серед них. Але про негайне його використання не могло бути й мови. Він вступив у дію лише після інтенсивного двомісячного лікування. А ще 9 серпня, менше ніж через місяць після смертного вироку, подружжя Серебрянських було амністовано, відновлено в партії, їм повернули майно, а Якову — звання та нагороди. Це вкотре доводить злочинну безглуздість страшних звинувачень, пред'явлених великому диверсантау.

У жовтні 1941 року особлива група була реорганізована і невдовзі стала Управлінням наркомату. Основне завдання — формування та закидання в німецький тил розвідувально-диверсійних груп (РДГ), а також керівництво їхньою діяльністю. За роки війни було закинуто понад дві тисячі РДГ, загальною чисельністю майже 45 тисяч добре підготовлених диверсантів розвідників. Вони знищили понад 157 тисяч німців та їхніх місцевих посібників, ліквідували 87 генералів та високопосадовців, знешкодили понад 500

агентурних груп, що вивели з ладу сотні військових та промислових об'єктів, підірвали безліч військових ешелонів.

І в успіху цієї масштабної діяльності неоціненна роль Якова Серебрянського. У ході війни він підготував і закинув у німецький тил сотні диверсійних груп та керував їхньою бойовою роботою, неодноразово вилітаючи на місця основних операцій. П'ять бойових орденів — нагороди Якова Ісааковича за його успішну диверсійну діяльність у роки Великої Вітчизняної війни. Але й крім того, він завербував сотні агентів серед військовополонених, частина з них також була закинута до ворога, а багато хто працював і після війни у ФРН.

Але в 1946 році міністром держбезпеки став Віктор Абакумов — той самий кат, який бив Серебрянського, змушуючи підписувати наклеп на самого себе. Служити під його керівництвом Яків не міг і змушений був піти на пенсію «за станом здоров'я». Він пробув у відставці 7 років. За цей час Абакумова розстріляли, Сталін помер і в травні 1953 Серебрянського повернули на службу. Але це тривало недовго і завершилося трагічно.

Через чотири місяці, за брехливим обвинуваченням у участі в «змові Берії», полковника Серебрянського було заарештовано. Однак у процесі слідства пов'язати його з цією змовою не вдалося. Тоді був зроблений ще більш підлий крок: реанімували справу 1938 року. У грудні 1954 року скасували рішення про амністію, прийняте в серпні 1941 року, хоча вже йшла реабілітація незаконно репресованих Сталіни.

І почалися нескінченні допити. Такого не витримало серце навіть загартованого розвідника-диверсанта. 30 березня 1956 року на допиті у слідчого військової прокуратури Цареградського з Яковом стався серцевий напад, від якого він і помер.

Так закінчив життя великий диверсант. Його заслуги перед Радянським Союзом у роки Великої Вітчизняної війни безмірні. Але й до неї, виконуючи накази свого керівництва, він проводив воїстину фантастичні операції.

Хто не чув сьогодні про Джеймса Бонда, про Штірліца, не бачив фільмів про їхні подвиги! Те, що робив Яків Серебрянський, перевершувало ці вигадані історії в багато разів.

Але ніхто майже, до останнього часу, не знав нічого про його життя та діяльність. Лише нещодавно на російському телебаченні з'явився документальний фільм, який дуже лаконічно розповів про деякі справи цього гіганта розвідки.

Він був, однак, людиною середнього зросту, зовнішність мав звичайну і все життя любив лише одну жінку — свою дружину Поліну Натанівну.

ГЕНІЙ ШПІОНАЖУ

У цей похмурий лютневий день 1995 невибаглива московська лікарня була, буквально, осяяна блиском генеральських погонів, а її персонал — приголомшений небувалою навалюю високих військових чинів.

Не звертаючи уваги на лікарів і медсестер, генерали пройшли в палату, мешканець якої з учорашнього дня перебував у комі. Біля його ліжка і зупинилися начальник генерального штабу російських збройних сил генерал-полковник Михайло Колесников і начальник Головного розвідувального управління генштабу (ГРУ ГШ) генерал-полковник Федір Ладигін.

Далі буде

КРОКОДИЛА ДЛЯ «КРОКОДИЛА»

105 років тому, у 1919 році, видавництво Петроради випустило віршовану казку Корнія Чуковського «Пригоди Крокодила Крокодиловича» з малюнками художника Ре-Мі. Книга мала шалений успіх, її кілька разів довелося перевидавати.

Взагалі-то цей твір було створено кількома роками раніше, причому першу його частину Чуковський написав для свого сина, коли той хворів. А вперше казка дійшла до читачів під назвою «Ваня та Крокодил» у додатку до журналу «Нива» «Для дітей» з №1 до №12 за 1917 рік. Проте на хвилі тодішніх подій вона пройшла

Л. Чернецький

непомітно, а от видання 1919 р. спричинило справжній бум.

З «Крокодила» нашого земляка Миколи Корнійчукова (Корнійчука) фактично починається радянська дитяча література, представлена цілою низкою блискучих письменників, у багатьох з яких, як і у Чуковського, є єврейське коріння.

Про цей твір написано багато і цікаво. Мене ж заінтригувала близькість казки Чуковського з популярною піснею того часу «По улице ходила большая Крокодила». На це вперше

вказав видатний літературознавець Мирон Семенович Петровський, який народився в Одесі, але малим потрапив до Києва, де і провів усе життя за винятком евакуаційного періоду 1941-45 рр.

Але звідки з'явилася ця Велика Крокодила? Хто створив пісню, яку так любили співати діти кількох поколінь? І я почав пошуки.

На ЮТУБі знайшлося кілька відео, де звучить ця мелодія. Найбільш відомим є фрагмент з фільму «Нові часи» Чарлі Чапліна, коли глядачі вперше почули з екрану голос великого актора, який виконав на цей мотив пісеньку з набором слів. Картина з'явилася у 1936 р., але за чотири роки до того «Крокодила» пролунала у фільмі «Горизонт» радянського режисера Льва Кулешова, причому цей епізод було відзнято в Одесі на Деволанівському узвозі.

Проте і Кулешов не був першовідкривачем. Бо у 1925 р. з'явився один із перших звукових фільмів під назвою Ben Bernie and All The Lads, що складався з чотирьох музичних кліпів у виконанні популярного в ті роки нью-йоркського оркестру під керівництвом Бена Берні. І там пролунала ця мелодія під назвою «Тітіна» авторства композитора Лео Данієрффа.

Здавалося б, авторство знайдено. Але чому тоді ця мелодія звучить у марші 15-го стрілкового Його Величності короля чорногорського полка, який знаходився в Одесі? Більше того, марш було записано на платівку у 1910 р. оркестром цього полка, яким керував Лев Ісакович Чернецький, який жив тоді на Великій Арнаутській, 14.

І тут виявилось, що і марш Чернецького, і «Тітіна», і пісенька Чарлі Чапліна — то переспіви та аранжування єврейської танцювальної мелодії «Мезінке», яку грають на весіллях, коли батьки віддають заміж свою молодшу дочку. А створив її уроджений одесит Марк (Мордехай) Варшавський на початку ХХ століття.

М.Варшавський народився у нашому місті у 1848 р., проте дитинство провів у Житомирі, де здобув традиційну релігійну єврейську освіту. Потім рік навчався на юридичному факультеті Новоросійського (Одеського) університету, а отримав вищу освіту в Університеті Святого Володимира у Києві. Працював у Києві присяжним повіреним, де і помер у 1907 р. У вільний від роботи час він складав пісні на ідиш — і вірші, і музику, проте співав їх лише у вузькому колі друзів.

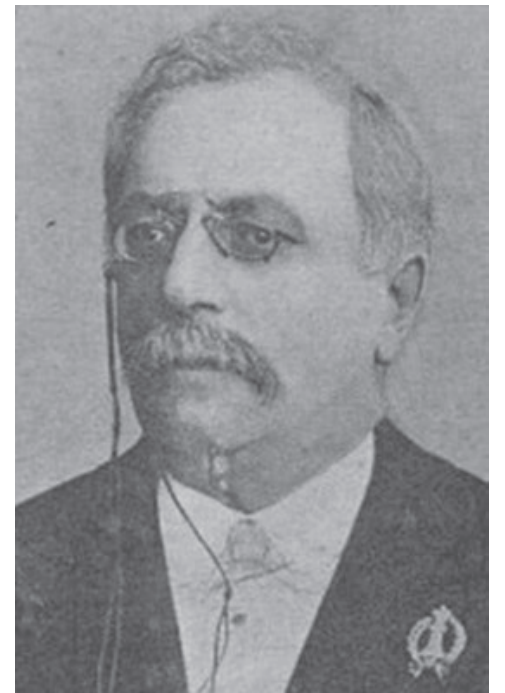
Але сталося так, що ці пісні почув Шолом-Алейхем, і вони так йому сподобалися, що під час зустрічі він сказав автору: «Злодій! Чому ж ви не опублікуєте ці пісні? Якби я не знав, що це ваші власні, то міг би присягнутися, що чув їх колись від своєї мами!».

Про Марка Варшавського Шолом-Алейхем згадував так: «Він був людиною життєрадісною, бідною, але веселою, серед присяжних повірених — душа компанії. Ми почали атакувати його з усіх боків доти, доки не домоглися, щоб він диктував мені текст, а одному музикантові — ноти. Так перший том пісень Варшавського було успішно складено. Потім ми взялися і за його видання коштом київської громадськості... Не проходило майже жодного вечора, жодних зборів, щоб не тягли нас з Хрещатика на Поділ і з Подолу на Хрещатик. Я мав «трохи» почитати, а

Олександр ГАЛІС
Варшавський «трохи»поспівати. «Трохи» означало насправді досить-таки багато!».

Так Марк Варшавський став, можна сказати, першим бардом на ідиш.

Шолом-Алейхем був переконаний, що «Єврейські народні пісні» М. Варшавського стануть справжніми народними піснями, які можна буде почути всюди». Так воно і трапилося, зокрема це стосується пісні «Мезінке», яка, як ми бачимо, має багато версій, одна з яких, «По улицам ходила большая Крокодила», певною мірою надихнула Корнія

Чуковського на створення його першого шедевра для дітей.

Запальну мелодію уродженого одесита Марка Варшавського можна знайти на ЮТУБі у різних версіях. Звучить вона, зокрема, у фільмі Dumty 2002 р. випуску, де її мовою оригіналу виконує уроджена киянка, всесвітньо відома актриса Міла Йовович.

«БАЛ ДЛЯ СИВИХ КАВАЛЕРІВ І ДАМ»

Ми знаходимося у відмінному настрої, тому що ми зробили це! 7 листопада, в одному з найпрестижніших залів міста Одеси, у Міжнародному культурному центрі «Union», в 11 раз відбувся яскравий проект під назвою «Бал для сивих кавалерів і дам».

Танцювальний колектив Культурного центру Хесед (керівник Людмила Філіпова) на чудовому паркеті, елегантно та з віддачею, танцювали полонез, падеграс, екозес, вальс-бостон та інші чудові композиції.

Глядачі були у захваті, тому що танцюючи, дійсно люди золотого віку і кожен з них переступив 60 та 70-річний рубіж, а найдорослішому танцюристу — 87 років!

Ця інформація викликала шквал оплесків. Танцювальні номери чергувалися з концертними, які виконували солісти філармонії та студенти музичної академії.

Організаторами всіх 11 програм проекту є дві єврейські організації: Hillel Odesa / Гілея Одеса (директор Євген Хоржевський) і БФ «Хесед Шаарей Ціон»

(генеральний директор Анатолій Кесельман) та за участю волонтерів проекту «Крила доброти» (керівник Ірина Верведа).

Ведуча свята, керівник Культурного центру, Ганна Розен, зазначила, що більшість учасників танцювального колективу — волонтери Хеседу і це було яскравим підтвердженням того, що волонтери — сила, яка здатна вирішувати всі актуальні заклики життя. Кожен з них поодиночці — це крапля, а всі разом вони — океан. Євген Хоржевський повністю з цим погодився, тому що волонтери

Гілея завжди працездатні і добре організовані. А завершився бал вперше за всі минулі свята французьким котильйоном під назвою «Струмок». У танці котильйон усі присутні отримали можливість вийти на паркет та відчувти себе молодими і розкутими, незважаючи на вік.

І це був гідний фінал, який не можна було спостерігати без емоцій захоплення і задволення. Що ж, житимемо надією на проведення «Балу для сивих кавалерів і дам» у 2025 році.

Семен Вайнблат

КОНФЕРЕНЦІЯ ЄВРЕЙСЬКИХ ВОЛОНТЕРСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ТРУСКАВЦІ: ДОСВІД, НАТХНЕННЯ, НОВІ ПЕРЕМОГИ

З 14 по 17 листопада у Трускавці відбулася масштабна конференція та семінар єврейських волонтерських організацій України. Мета заходу – підвищення професіоналізму, обмін досвідом, натхнення для розвитку, а також можливість налагодити нові зв'язки та знайти однодумців.

Від БФ "Хесед Шаарей Ціон" у конференції взяли участь 18 волонтерів проекту «Крила доброти». Це ті, хто щодня роблять свій внесок у роботу Хеседа: допомагають у пекарні, відповідають на гарячі лінії, організують майстер-класи, підтримують кураторів та координаторів, а також беруть участь в інших напрямках. Програма семінару була насиченою. Учасники відвідували лекції провідних

фахівців з України та Ізраїлю, брали участь у ранкових зарядках, заняттях йогою та в інших масових заходах. Крім того, наші волонтери представили два майстер-класи:

1. Виготовлення панно у техніці декупаж із символікою єврейського Нового року, проведене Лідією Корсун. 2. Робота з фетром – творче заняття під керівництвом Оксани

Марченко. Особливою гордістю стала участь наших волонтерів у гала-концерті. Наталія та Олександр Бевзюк, а також творчий колектив «Фрейлекс» виступили із чотирма номерами, включаючи яскравий український танець та єврейський «Ерець Ізраель». Апогеєм семінару стало вручення нагороди «Marshall» нашої волонтерської організації «Крила доброти». Ця престижна премія від Американського єврейського об'єднаного розподільчого комітету «Джойнт» принесла нам гранту у розмірі 5000 доларів, який буде спрямований на розвиток волонтерського проекту. Ми пишаємось нашими волонтерами та закликаємо всіх бажаючих приєднатися до нашої команди. Разом ми можемо зробити світ кращим!

Ірина Верведа

ОСІННІ ЗУСТРІЧІ В ПРОЕКТІ «КЕШЕР ДОРОТ»

Такими словами хочеться почати цю статтю про ще одну яскраву у всіх сенсах тему зустрічей проекту «Кешер дорот».

Як то кажуть, краса в очах того, хто дивиться, і для когось осінь може бути похмурою порою, а для наших учасників це яскрава пора року, коли природа все розфарбовує кольоровим килимом із листя і квітів, і перед нашим поглядом постає дивовижна гра різноманіття фарб.

І завдяки ідеї волонтерки проекту Ольги Сіреніної ці майстер-класи стали не тільки можливістю зануритися у творчий процес, а й отримати оздоровчий ефект від приємних емоцій

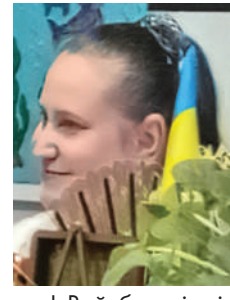
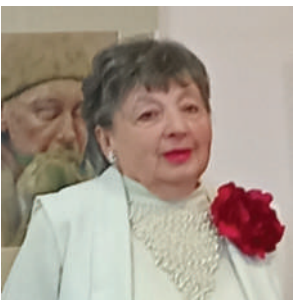
і кольоротерапії, а також розвинути дрібну моторику рук, що сприятливо впливає на підтримку роботи головного мозку.

Якщо підійти до проблеми з впровадженням постійних занять, то можна помітити позитивні зміни психічних процесів – увагу, мислення, пам'ять, мовлення. За такого підходу літні люди швидко опановують втрачені раніше побутові навички. Спостерігається правильна координація всіх рухів. І, звісно ж, приємний бонус—це заряд позитивного настрою від спілкування в дружній, веселій атмосфері, і треба також підкреслити, що багато наших занять ми проводимо з музикою і співом учасників зустрічі.

**Керівник проекту
Світлана Новаковська**

Н Е З Л А М Н І Т Е Р О І

«Ця зустріч запам'ятатиметься надовго» — так відгукувалися слухачі про концерт, який відбувся у міській бібліотеці імені К. Г. Паустовського (завідувачка Каріна Апарінова). Програма була присвячена творчості воїна-поета, сина, батька Олександра Аванесова, який добровольцем пішов служити у ЗСУ, потрапивши до самого пекла військових подій. У вільну хвилину він писав вірші, в яких відображав біль душі, надію на Перемогу. У концерті його поетичні рядки прочитали артистка філармонії Олена Куклова та актриса

театру «Сюрприз» Тетяна Крупник. Хор «Файерлекс» (керівник – солістка філармонії Ганна Слободяник) та співачка Ірина Александровська виконали пісні музикознавиці філармонії Ганни Розен на вірші Олександра. Посвятою йому прозвучала пісня «Чоловіки» Е. Колмановського та В. Солоухіна у виконанні Олександри Агнянникової.

О. Аванесов – давній член Літературної студії «Одкровення». Свій творчий доробок внесли у програму керівники студії Семен та Інна Вайнблат. Їх компактний виступ увірвав розповідь про Олександра, їхні пісні та романси на вірші

поета та переклади І. Вайнблат віршів О. Аванесова українською мовою.

Завершила програму пісня «Перемога на всіх одна» (слова та музика Катерини Вовчук) у виконанні дев'ятирічної Аліси Панченко (керівники: по вокалу— Г. Слободяник, по степу — Анастасія Авраменко) Яскравим штрихом цієї зустрічі була виставка робіт одеського художника Ігоря Летинського, присвячена нашим захисникам—незламним героям.

Ганна Паніна

ВТОМИЛАСЯ ТЕРПІТИ ОБРАЗИ

— Ритко, ще ось там помий! — Олена тичнула пальцем в кабінет, який не був частиною Ритиної роботи.

Але Маргарита, не бажаючи сперечатися, слухняно кивнула.

Олена тільки зморщила ніс і так знаючи, що Рита все виконає. Вона зневажала цю тиху і м'яку жінку, що дозволяє витирати о себе ноги.

Рита, насправді, рідко відстоювала себе і свої інтереси. Їй було простіше поступитися і зробити як хочуть інші, ніж намагатися протистояти.

Вона працювала прибиральницею, мила підлоги в офісі і ще підробляла в одному магазині, розкладаючи товари по полкам. На неї часто вшарили чужу роботу, користуючись її поступливістю і старанністю.

Вдома у Рити теж було не все гладко. Свекруха Марина Іллівна часто покрикувала на покірливу невістку, чоловік Семен теж міг дозволити собі підвищити голос.

Лише єдиний син — семирічний Вовчик — любив маму без жодних умов.

Він знав тільки, що мама добра і завжди йому допоможе, а більше йому поки що було нічого і не треба.

Маргарита давно звикла до свого життя. Замкнене коло «дім-робота-дім» створювало відчуття стабільності, а накази та окрики Рита вважала невід'ємною частиною існування. Вона й у дитинстві слухала нескінченні крики матері.

Можливо, це й вплинуло на її життя, але Рита не замислювалася про такі речі. Вона просто жила, точніше, пливла за течією, не намагаючись щось змінити.

Ось і того дня Маргарита слухняно виконала все, що їй сказала Олена. Потім прийшла додому і вже там за звичкою почала виправдовуватися у відповідь на звинувачення свекрухи.

— Марино Іллівна, та я знаю, що затрималася. Дякую, що наглядати за Вовкою. Більше такого не повториться.

Свекруха щось пробурчала про її невдячність, а Рита попрямувала до кімнати, де вона жила з сином.

— Вовчик, привіт, як справи? Зробив уроки?

— Так, дивися, як палички прописав. Тільки ось ця крива вийшла! І взагалі, навіщо мені палички, якщо я писати вже вмю та читати?

— Ну, синку, така програма у першому класі, з цим нічого не поробиш.

Вова зітхнув, схилившись над конструктором, а Маргарита погладила його по голові.

— Вов, вечеря буде готова за годину.

І пішла на кухню.

Рита завжди готувала вечерю, коли приходила з роботи.

Звичайно, це могла б зробити і свекруха, але Марина Іллівна одразу заявила, що не збирається «обслуговувати всю їхню сімейку».

Тому Риті доводилося після двох робіт і на рідкісних вихідних займатися готуванням, прибиранням та іншими домашніми клопотами.

— Ритко, передай сіль, — під час вечері кинув Семен. — У тебе щось недосолене вийшло сьогодні. Готувати, чи що, розучилася?

Маргарита лише низала плечима, але їй стало прикро. Вона старалася, готувала для всіх, вибиваючись із сил, хоч це могли б взяти на себе й інші люди, а тепер ще й закиди слухай? І так тривало вже не один рік, і подяки за її роботу не було.

За звичкою, проковтнувши образу, Рита сказала напівпошепки:

— Я все робила, як завжди...

— Слухай, ну я ж відчуваю, що щось не так. Я, напевно, краще знаю свої смаки.

«Можливо, і готувати будеш сам на свої смаки?» — Трохи не зірвалося з язика. Рита в шоці навіть прикусила губу, а потім пробурмотіла:

— Звичайно, Сем, ти сам все знаєш.

— Так-то краще, — кивнув чоловік, навіть не помітивши затримки.

Він давно звик, що Рита обслуговує його і робить все так, як він хоче за суті, для цього Семен і одружився з нею. Маргарита була зручною і безвідмовною, до того ж досить симпатичною. А більше Сему нічого і не потрібно було.

Рита, звичайно, не знала, що Семен зраджував їй ледве чи не з першого року сімейного життя. Він любив інших дівчат, більш яскравих, але розумів, що навряд чи вони будуть танцювати навколо його, як це робить Рита.

Семен ніколи не думав, що спалиться перед дружиною і не хвилювався про це. Він був впевнений, що Рита його вибачить, якщо раптом застане, але все одно намагався сильно не лізти на рожон, просто щоб уникнути емоційних з'ясування відносин, її сліз і іншої дурниці. Хоча його мати все знала і не засуджувала сина, вважаючи, що він все робить правильно.

Вночі, коли Семен заснув, Маргарита лежала з ним поряд і задумливо дивилася на стелю. Вона згадала вечерю і свою трохи не зірвавшюся зухвалу репліку. Вона знала, що чоловікові і його матері не сподобається, якщо вона так заговорить.

«Будь гарною, і тебе полюблять», — втовкмачувала їй мати з самого дитинства і Рита добре це ввбирала, тому її і злякало власне бажання відповісти Сему. А раптом кине, якщо вона почне йому зухвалитись?

Вона настільки звикла бути слухняною, що вже майже не уявляла, як можна жити по-іншому. Хоча ось такі спалахи всередині іноді і траплялися, але Рита задавлювала їх, не думаючи про наслідки. А гнів і обурення всередині збиралися роками і шукали виходу.

* * *

Прошло кілька днів і якось, напиваючи підлогу, Маргарита відчула себе дуже погано — кружляла голова, почало знобити.

— Олено, я захворіла, — підійшла вона до начальниці. — Відпусти мене додому.

Олена змріяла прибиральницею поглядом, але виглядала вона і правда болісно, а Олена не любила, коли поряд був хтось, хто поширював би бактерії.

— Гаразд, йди, але май в виду — потім відпрацюєш.

Рита покійно кивнула, хоча подумала, що так нечесно, адже ніхто не відпрацьовує за лікарняні. Але вона знову заглушила обурення і пішла додому.

Маргарита знала, що зараз вдома нікого немає — Марина Іллівна пішла до подружки, а Семен повинен бути на роботі.

Він був таксистом, тому у нього був, в принципі, вільний графік, але в цей час його зазвичай не бувало вдома, і Рита мала намір поспати.

Вона тихо відкрила двері і помітила жіночі туфлі в передпокої і в нерішучості зупинилася, навіть озирнулася, думаючи, що зайшла не в ту квартиру.

Але квартира була їхньою, так що Рита зняла взуття і пішла в зал. Там нікого не було, і тут Маргарита почула характерні звуки зі спальні.

Щоки обпекло фарбою сорому і гніву. Вона відразу ж зрозуміла, що там її чоловік і володарка тих туфель. На підлозі валявся одяг, і Рита гидливо підпхнула спідницю ногою.

— Як ти міг? — Рита з гіркою дивилася на Семена, який від звуку її голосу навіть підскочив.

Незнайомка теж стрепенулась і швидко шмигнула під ковдру. Семен почервонів, зрозумівши, що його зловили на місці злочину.

— Ти що тут робиш? — Видав він з себе.

— Як ти міг? — повторила Рита, мов би уві сні спостерігаючи, як дівчина вилазить з-під ковдри і починає поспішно одягатися.

Семен теж підвівся з ліжка, натягнув труси і штани і зробив крок до дружині. На його обличчі і була написана розгубленість і досада.

Не розумів, як так безглуздо спалився, і що тепер робити.

— Рит, це не те, що ти подумала! Я не хотів...

— А на що це схоже? — перебила Рита.

— Ви просто лежали, так? І ти взагалі не винен?

— Бачиш, ти сама все розумієш! — Зрадив Семен, думаючи, що дружина сама шукає йому виправдання, щоб не сваритися.

— Сем, не гидко самому? — Маргарита з огидом дивилася на чоловіка. Раптово їй стало прикро, що вона стільки років любила цю людину, дбала про нього, а він просто витер об неї ноги і навіть не шкодує.

У Рити щось зламалося. Вона довго стояла у вікна, закрити обличчя руками. Семен спочатку тупцював поряд, потім мовчки взявся заправляти ліжко і, нарешті, тихо вийшов зі спальні, чомусь не наважившись чіпати дружину.

У Маргарити змінилася ціла гамма почуттів — від жалю до себе і гострого смутку до гніву і презирства. Вона знала, що їй потрібно робити, і вперше за все життя вирішила постояти за себе.

Семен здригнувся, коли Рита вийшла зі спальні, підійшла до телевізора, який він дивився, і вимкнула.

Щоки Маргарити горіли, а очі сяяли від злості.

— Рит, ти чого?

— Збирай свої речі і йди з моєї квартири! Я не хочу більше жити з тобою! Я подаю на розлучення.

— Що? Ти що, втомилася? Нікуди я не піду!

— Це моя квартира, так що пішов геть! — у голосі Рити зазвучав метал, від якого Семен відчув себе конче незатишно.

— Рит, ну, мені ж нікуди йти! Можливо, ти пробачиш мене, а я так більше не буду?

— Ти зрадник! Я ніколи не пробачу тебе! Збирайся і йди, інакше я викличу поліцію і скажу, що ти мене б'єш!

— Але це ж неправда!

— Мені все однаково, у тебе є півгодини, — відрізала Рита.

В душі їй було страшно так говорити з чоловіком, але з кожною хвилиною росла впевненість в своїх силах і в тому, що вона все робить правильно.

Семен щось пробурчав, але встав з дивана і попрямував до спальні.

— І збери речі своєї матері! Вона мені тут теж не потрібна! — нервово вигукнула Рита. За вісім років спільного життя вона так і не знайшла загальної мови зі свекрухою. Тій нічого не подобалося, а всі спроби невістки налагодити відносини Марина Іллівна просто не помічала.

— І куди ми підемо, по-твоєму? На вулицю?

Наталья Селеш

— Взагалі-то у вас є квартира! Можете жити там, адже ви її зараз як раз не здаєте.

— Але звідти йдуть гроші на оплату мого кредиту.

— Сем, мені все однаково! Будеш більше працювати, а не баб тягати.

Рита невблаганно дивилася на чоловіка, і той здався, розуміючи, що зараз не час сперечатися.

Поки Семен збирався, Маргарита подала на розлучення онлайн — Боже, благослови Інтернет!

Але тут — згадай про чорта! — Прийшла Марина Іллівна і здивовано спитала:

— Що тут відбувається? Сем, ти кудись йдеш?

— Так, і ви йдіть разом з ним, — кинула Рита. — Ви тут більше не живете!

— Що? Сем, що несе твоя дружина?

Семен коротко пояснив матері, що трапилося, і Марина Іллівна посміхнулася:

— І що? Ну, зрадив він тобі, так не в перший ж раз! Переживеш!

— Мамо, ти краще не зробила, — пробурмотів Семен, спостерігаючи, як Рита насупилася.

Він хотів трохи пізніше помиритися з дружиною, але зараз зрозумів, що їх шлюб вже нічого не врятує.

— Значить, не в перший раз! — Рита блиснула очима. — І ви все знали!

— Звичайно! Цікаво було спостерігати за вами, — знущально сказала Марина Іллівна.

Вона сіла на диван, не збираючись йти. Маргарита подивилася на неї, примружившись, і чітко сказала:

— Якщо ви не підете через півгодини, я викину всі ваші речі у вікно, а потім викликаю поліцію. Ви мені чужа людина, так що вас заберуть. Після суду вам заборонять наближатися до мене, на розлучення я вже подала.

— Швидко ти, — Семен відчував себе приниженим, а Марина Іллівна неохоче встала і пішла в свою кімнату, щоб зібратися. Голос невістки дав їй зрозуміти, що та не жартує, але, зупинившись в дверях, все ж спитала:

— Ти чого так посмілішала, Рит?

— Втомилася терпіти вас! Набридло все! І давайте швидше!

Рита подивилася на годинник: вона знала, що скоро треба буде їхати за Вовкою, який навчався у другу зміну.

Через півгодини незадоволені Семен і Марина Іллівна, навантажені сумками і пакетами, вийшли з квартири.

Маргарита зачинила двері, подумавши, що треба викликати майстра для зміни замків, а потім провела рукою по вологому лобі.

Вона вся змокла від хвилювання і напруги, чекаючи, поки піде чоловік і його мати. Але тепер все було позаду.

Звичайно, ще доведеться якось пояснити все Вовчику, але він був розумним хлопчиком.

Рита сподівалася, що він зрозуміє все правильно.

Тепер в її житті починався новий етап, і Маргарита раптово усвідомила, що замість смутку і жалю до себе відчуває радість і полегшення.

Довгі роки терпіння і приниження залишилися позаду.

І Рита вирішила навчитися жити так, щоб більше ні від кого не залежати і нікому не підкорятися. Вона хотіла бути вільною і щасливою.

ВОЛОНТЕРСЬКА ВІТАЛЬНЯ

Проект "Крила доброти"

Рубрику веде Віра Шаховцева

ПАМ'ЯТЬ

Закінчення. Початок у №216

9. Використання мнемоніки - мистецтва запам'ятовування. Цей спосіб заснований на різних прийомах запам'ятовування: створення зорового образу, вірш або фраза з перших літер необхідної інформації, наприклад, запам'ятовування кольорів радуги. Ми навчилися використовувати мнемоніку для запам'ятовування з дитинства, навіть не підозрюючи про це. Пісні та ігри обертаються навколо рим, які згодом допомагають згадувати інформацію. Один із способів мнемоніки – ефект краю. Він полягає в тому, що більшість людей зазвичай краще запам'ятовують інформацію, що знаходиться на початку та наприкінці структурного ряду. Цей принцип широко відомий завдяки фільму "17 миттєвостей весни". Головний герой цього фільму використав його для того, щоб навмисно переключити увагу співрозмовника. Тому важливу інформацію зазвичай розміщують наприкінці, або на початку структурної групи.

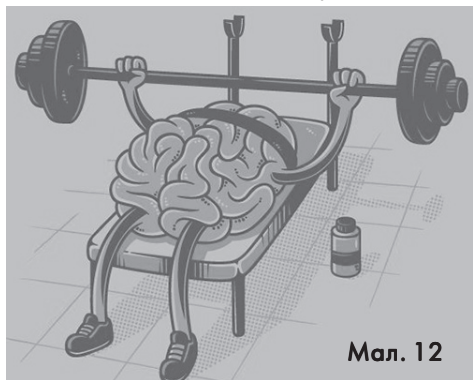
Ще один метод полягає в тому, що об'єкт, який виділяється з ряду подібних об'єктів, запам'ятовується краще за інших. Цим ефектом завжди користуються рекламники, щоб саме їх продукт найкраще запам'ятався у свідомості споживачів.

10. Щоб краще запам'ятовувати, нам необхідно навчитися слухати. Чому при переказі розмови дві особи, які брали участь у ній, описують її по-різному? Причина в уривчастості запам'ятовування. Спілкуючись з кимось і почувши першу думку, ми перестаємо слухати, і починаємо думати, як відповісти, пропускаючи при цьому інформацію, яка, можливо, важливіша, ніж попередня, або є відповіддю на підготовлені нами питання. Необхідно уважно дослухати співрозмовника до кінця і лише потім поставити запитання, які залишилися незрозумілими.

Щоб зберегти отриману інформацію, необхідно повторити чи прочитати її кілька разів. Особливо корисне її повторення перед сном, оскільки за ніч мозок переробляє накопичену інформацію та переносить її у довготривалу пам'ять.

Щоб «дістати» з пам'яті інформацію, достатньо переглянути свої короткі записи, пам'ятки. Якщо в магазині ви не пам'ятаєте, що потрібно було купити, подумайте, до якої групи товарів належить той предмет. Це продукти, чи електроприлади, госптовари, одяг? Так вам буде легше згадати. Добре допомагає порада повернутися на те місце, звідки ви йшли. Там, у знайомій обстановці, ви легко згадаєте, НАВІЩО йшли.

Чим більше та різноманітніше ми навантажуюмо свій мозок, тим краще він працює і тим краще стає наша пам'ять (мал. 12). Нагадаємо поширені, але дієві

Мал. 12

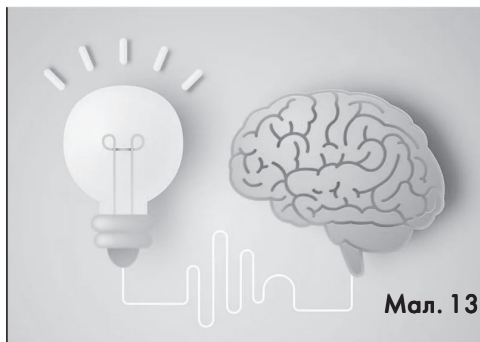
способи розвитку пам'яті: ігри у шахи, доміно, шашки, розкладання пасьянсів, збір пазлів. Вирішення кросвордів та математичних завдань.

Хочу порадити вам ще одне корисне та веселе заняття. Наберіть у комп'ютері - «Логічні завдання для дітей з каверзою». Нехай вас не бентежить це - «для дітей». Спробуйте впоратися!

У цих завданнях немає очевидних відповідей та прозорих рішень. Вірна відповідь змушує сприйняти світ по-іншому, вчить мислити нестандартно.

Пропоную вам кілька таких загадок. Відповіді знайдете наприкінці статті. 1. Яке слово у словнику написано неправильно? 2. Людина вистригнула з літака без парашута. Вона приземлилася на твердий ґрунт, але залишилася неушкодженою. Чому? 3. За сніданком дівчина впустила обручку в чашку з кавою. Однак кільце залишилося сухим. Чому? 4. Як зловити тигра у клітку?

А ось завдання складніше. Дуже корисно періодично влаштовувати своєму мозку «струс», включити його (мал 13),

Мал. 13

змінюючи звичний перебіг речей. Наприклад, виконувати звичні дії недомінантною рукою - якщо ви правша, спробуйте все робити лівою рукою: розчісуватися, чистити зуби, замикати замок, або писати.

Це не тільки вихід за рамки звичайного (тобто зони комфорту) та розвиток творчих здібностей, а й активізація сплячого резерву мозку.

Зробіть собі такий корисний тренажер (мал. 14): різнокольоровими фломастерами напишіть назви основних кольорів, але колір

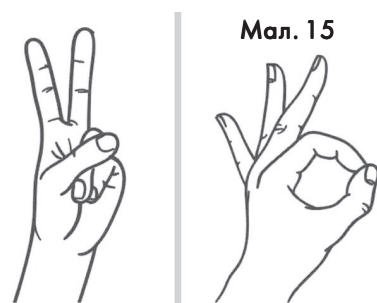
Мал. 14
Жовтий, чорний, червоний, зелений, Синій, червоний, жовтий, чорний, Чорний, зелений, червоний, синій, Зелений, чорний, синій, жовтий.

фломастеру не повинен збігатися з назвою кольору. Наприклад, слово «зелений» напишіть чорним, слово «синій» – жовтим, тощо. Вимовляйте вголос, але називайте не написане слово, а колір, яким воно написано.

Добре впливають на мозок вправи для пальців рук. Пальці правої руки складіть у знак перемоги - V, пальцями лівої покажіть ОК (мал. 15).

Одночасно змінить положення пальців рук. Права – «ОК», ліва – «V». Повторіть це декілька разів. Чим швидше ви навчитеся це робити – тим краще.

Вітається будь-яка робота, пов'язана з дрібною моторикою - вишивання, в'язання, робота з бісером, малювання картин за номерами та ін.

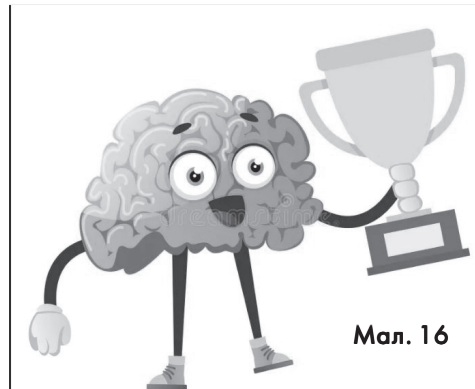
Мал. 15

Ще один спосіб – проголошення слів навпаки. Спочатку можна вимовляти у зворотному порядку алфавіт чи дуже прості слова. Домагайтеся найвищої швидкості вимовлення.

Пам'ятаєте, яке перше слово вимовив Шариков після операції? Це прочитана у зворотньому напрямку вивіска "Главриба". Що у вас вийшло? "Абирвалг". Це складне слово.

Одна з найскладніших вправ – синхронне малювання. Візьміть 2 аркуші паперу та в кожну руку по ручці або олівцю. Намагайтеся одночасно малювати обома руками різні геометричні фігури чи різні літери.

Приємна новина: Якщо ви отримуєте нагороду за запам'ятовування якоїсь інформації, ви запам'ятаєте її краще (мал. 16). Це

Мал. 16

може бути шматочок шоколадки, похвала собі у розмові з приятелькою чи просто вголос.

Нейробіологи з'ясували, що шість тижнів тренувань пам'яті змінюють кількість і структуру зв'язків між нейронами і наближають звичайнісіньких людей до чемпіонів світу із запам'ятовування. Але! Необхідні: регулярність та бажання самої людини.

Тоді ми зможемо залишатися у добрій формі і відсунути час появи змін у пам'яті, пов'язаних із віком. Це стосується всіх органів нашого організму, у тому числі й мозку, тому мозок теж можна і треба «качати». Тільки звичайним спортзалом тут не обійтись.

І, насамкінець, порада. Не переконуйте себе в тому, що у вас погана пам'ять – ніколи не кажіть цього вголос і не думайте таке про себе! Навпаки, заохочуйте себе за кожну, вчасно згадану «дрібницю».

При регулярних тренуваннях таких «дрібниць» з часом буде все більше і більше, і ви назавжди забудете про колишні проблеми з пам'яттю!

ВІДПОВІДІ НА ЗАГАДКИ: 1. Слово "неправильно". 2. Літак стояв на землі. 3. Кава не була напоєм. Вона була у зернах, чи мелена. 4. Ніяк. Тигри бувають лише у смужку.

Новини світу, України, Одеси

КНДР надала Росії зброї на суму до 5,5 млрд доларів. Це більше, ніж Європа – Україні.

Протести у Тбілісі прихильників продовження курсу Грузії на євроінтеграцію завершилися розгоном з боку поліції із застосуванням водометів та жорсткими затриманнями учасників. Проте протести тривають у Тбілісі, Кутаїсі, Батумі та інших містах.

Висаджено в повітря дамбу Курахівського водосховища в Донецькій області.

Екологічні збитки, завдані Україні за 1000 днів війни, оцінюються в 71 млрд доларів.

Нині в Україні налічується 5 млн. переселенців.

Прийнято рішення про передачу Україні наступного року 22 млрд доларів із 50 млрд заморожених активів РФ.

Зеленський представив у Верховній Раді «План стійкості» та заявив, що виборів до кінця війни не буде.

Середній вік українських солдатів за час війни зріс із 30 до 40 років.

Місія ЮНЕСКО проводить в Одесі обстеження об'єктів, які постраждали під час ворожої атаки 14 листопада.

У ЮНЕСКО планують розглянути звернення 150 діячів культури – мешканців та уродженців Одеси з питання деколонізації топонімів та зносу пам'яток, визнаних «об'єктами світової спадщини», лише влітку 2025 року.

Одеський художній музей відзначив 125 років з дня заснування.

До 90-річчя кінорежисера Кірі Муратової на стіні Одеської кіностудії встановили пам'ятну дошку.

Одеський музей західного та східного мистецтв відкрилася всеукраїнська і міжнародна експозиція «Море акварелі».

В Одесі для учнів початкових класів запрацювала система гарячого харчування

Перекрито рух автотранспорту та трамвайного маршруту № 7 узвозом Віталія Блажка (раніше – Маринеска) через ремонтні роботи. Організовано рух трамвайного маршруту № 3 «б ст. Люстдорфської дороги – вул. Пастера». Маршрут № 7 слідує з вул. 28-ї бригади (раніше – Паустовського) до Пересипського мосту.

Внаслідок ракетної атаки Росії на Одесу 25 листопада отримали пошкодження 25 житлових будинків та 71 квартира.

3 1 грудня вартість проїзду в громадському електротранспорті підвищилася до 15 гривень, у маршрутках – до 20 гривень.

НЕОРДИНАРНІ ОСОБИСТОСТІ

«САМОВІДДАНА ТА УНІКАЛЬНА»

Михайло
Гаузнер

Ім'я героїні цього нариса навряд чи широко відоме за межами кола фахівців — музикантів-виконавців, музикознавців та далеко не всіх любителів класичної музики.

Вона стала легендою ще за життя, вона мала унікальний талант. При цьому затьмарити віртуозність її гри не могли навіть численні фізичні недуги — кожен рух завдавав їй нестерпного болю, але вона продовжувала грати. Ось чому нерідко дівчину називали «святою за фортепіано».

Клара народилася 7 січня 1895 р. у Бухаресті. Вона була середньою із трьох дочок Ісаака та Берти Хаскіл. Мати змалку прищеплювала дочці любов до фортепіано.

У 1901 р. її привели на прослуховування до Бухарестської консерваторії. Шестирічна Клара своєю грою викликала таке захоплення, що відразу була прийнята. Згодом королева Румунії Марія призначила їй стипендію для навчання у Відні, у знаменитого педагога Ріхарда Роберта.

Гра Клари вразила Роберта, і наступні три роки вона навчалася в нього.

Там, у Відні, юна Клара почула гру знаменитого скрипаля Йозефа Йоахіма. Брамс у його виконанні настільки вразив дівчинку, що паралельно з фортепіано вона взялася і за скрипку — і майстерно її опанувала.

Під керівництвом Роберта Клара швидко прогресувала: їй було лише десять, коли у Відні пройшов перший концерт, який широко обговорювався як критиками, так і іменитими музикантами. Всі захоплювалися її грою, але зазначали, що цій тендітній дівчинці, що скрючилася за роялем, виявиться не під силу життя професійного музиканта. На жаль, Клара справді росла дуже хворобливою і, як наслідок, замкнутою дитиною. Граючи в тому концерті, юна піаністка не підозрювала, що наступного разу їй доведеться піднятися на естраду лише через шість років!

Після трьох років занять у Відні Хаскіл вступила до Паризької консерваторії, яку закінчила у віці 15 років із найвищою для випускників нагородою — Першою премією! Комісія, до якої входили відомі композитори та музиканти, передбачала для неї велике майбутнє.

Ще під час навчання і після закінчення консерваторії Клара збирала повні зали. За рік до закінчення навчання Хаскіл дала свій перший великий сольний концерт у рідному Бухаресті, у знаменитому «Атенеумі» — головному концертному залі Румунії. Потім вона ділила свій час між Парижем, Бухарестом та гастрольними поїздками до Берліна, Італії, Швейцарії. Відомий піаніст Ігнацій Падеревський допоміг їй організувати турне по США. Гастрольний графік юної піаністки було розписано на місяці вперед.

Репутація артистки вже наприкінці 20-х була винятково висока. Її цінували як тонкого музиканта, чудового стиліста, що блискуче грає в ансамблі; з нею охоче виступали у сонатних дуетах видатні скрипалі та диригенти Джордже Енеску, Ежен Ізаї, знаменитий віолончеліст та диригент Пабло Казальс.

Але все довелося скасувати через сколіоз, на який Клара страждала з дитинства і який загрозливо розвинувся через інтенсивні заняття за роялем. Здоровій людині важко увявити собі, який біль постійно відчуває людина, яка страждає на це страшне захворювання, особливо в сидячому положенні взагалі, а тим більше — трохи нахилившись над клавіатурою і напружуючись, щоб контролювати і точно дозувати зусилля рук.

Ні про концерти, ні про багатогодинні заняття не могло бути й мови. Становище було настільки серйозне, що Клари загрозувала інвалідність. Лікарі направили її в спеціалізовану клініку для таких хворих.

Лікування сколіозу в ті часи було варварським. Спочатку її закували в дуже тісний і важкий гіпс. Після кількох тижнів муки вона благала про помилування. Гіпс зняли, а хвору перевели до іншого лікаря..

Зрідка він дозволяв їй вставати, а іноді навіть запрошував пограти на фортепіано у нього вдома, але все одно переважну частину часу Клара мала проводити лежачи. На щастя, дружина лікаря мала ноти фортепіанних концертів Моцарта. Лежачи на ліжку і вистукуючи пальцями, Клара вивчила їх усі.

Клара вийшла з клініки у листопаді 1918 р. — майже день у день із закінченням Першої світової війни. Вона не повністю одужала, але принаймні виявилася спроможною повернутися за інструмент.

Вперше Клара з'явилася на публіці лише 1921 р. Париж зустрів Клару непривітно. Виступати доводилося рідко, і її фінансовий стан часом був досить хиткий.

Ш а н у в а л ь н и к и організували їй два концертні турне по США — у 1924 та 1925 роках. У Філадельфії вона грала Концерт Шумана з видатним диригентом Леопольдом Стоковським, після чого той написав, що Хаскіл — найвеличніша з піаністів, що нині живуть. І це слова людини, яка неодноразово диригувала концертами, в яких солістом виступав Рахманінов!

Коли Клара поверталася на трансатлантичному лайнері до Європи з першої поїздки за океан, з нею стався епізод, що заслуговує на увагу. Коли вона мала грати для публіки Другий концерт Рахманінова, несподівано розігралася сильна буря. Проте концерт відбувся — матросам було доручено тримати рояль та табурет, щоб вони стояли нерухомо, а піаністка грала. Яка напрочуд точна метафора всього її життя: тендітна молода жінка, яка вперто грає на роялі посеред бурхливого океану..

Друга світова війна застала Хаскіл, як і всіх парижан, зненацька. Залишити Париж до приходу німців вона не встигла, а для неї, єврейки, це було питання життя та смерті. Нелегально, з підробленими документами, їй вдається перебратися до Марселя, який, згідно з домовленостями Гітлера з урядом Віші, входив у так звану «вільну зону».

Але на цьому пригоди Хаскіл не скінчилися. Навесні 1942 р. у неї виявляють пухлину гіпофіза — невеликої залози, розташованої у головному мозку. Пухлина виявилася доброякісною, але її необхідно було терміново видалити, оскільки її зростання могло призвести до втрати зору.

«Вільна зона» з кожним днем стає менш вільною. Не встигла Хаскіл прийти до тьми після операції, як над нею знову почали згущуватися хмари. Якось піаністку затримала поліція. Цього разу їй вдалося визволити завдяки клопотам друзів, і вона поспіхом поїхала до Швейцарії, де вдалося влаштуватися в містечку Ве́ве.

Через п'ять днів після її від'їзду німецькі війська увійшли до Марселя.

Усі воєнні роки, сповнені болем і стражданнями, Хаскіл відточувала свою майстерність. Кларі довелося пізнати і заслужену славу, і відносно благополуччя

лише у повоєнні роки, вже на шостому десятку життя. Її інтерпретації Баха, Бетховена, Шопена та Моцарта підкорили публіку. Навіть ті, хто не знав її історії, відчували в музиці цієї жінки силу та біль. Вона виступала разом із найкращими музикантами, оркестрами та диригентами, а звукозаписна компанія Філіпс запропонувала їй ексклюзивний контракт.

Ось як згадувала виступ Хаскіл на концерті лондонського оркестру під керівництвом Герберта фон Караяна в 1956 р. видатна піаністка Тетяна Ніколаєва:

«Програма була дивною: спочатку симфонія Моцарта "Юпітер", потім його Концерт ре мінор із піаністкою, ім'я якої — Хаскіл — мені нічого не говорило. Трактуння симфонії було чудовим, оркестр — чудовим, але Караян не був тим новим Тосканіні, якого мені розхвалювали. З ранку в мене була репетиція, і в антракті після виконання симфонії я хотіла піти, але все ж таки залишилася.

На сцену вийшла бабуся з сивим волоссям, покладеним у безформний пучок. Вона йшла, згорбившись і ледве тягнучи ноги, а за нею слідував Караян, який не зводив з неї очей. Я подумала: "Боже мій, вона ж не зможе грати!" Мені стало так за неї страшно, що захотілося втекти.

Під час оркестрового вступу вона сиділа нерухомо, низько схилившись над клавіатурою. Караян диригував дивовижно, але ніякого Тосканіні за піюптром не було. Підійшла черга фортепіано. Хаскіл зіграла першу фразу, і я в ту ж мить залилася сльозами. Її відповідь оркестру, що раптово змінився, і Караян раптово став Тосканіні».

У ці роки Хаскіл познайомилася з молодим бельгійським скрипалем Артюром Грюмьом, і вони організували дует, що став легендарним. «Її енергія за роялем була неймовірною, практично нескінченною, — казав він. — Вона зовсім вимотувала мене».

І це було сказано про тяжко хвору жінку! Справді, за роялем вона зовсім змінювалася, звідкілясь виникала незвичайна енергія та почуття, які підкоряли слухачів.

Незважаючи на велику різницю у віці (вона була вдвічі старша) їм вдалося стати близькими друзями, і згодом смерть Хаскіл виявилася для Грюмьом великою особистою втратою.

Іншим близьким її другом став Пабло Казальс — такий самий, як і вона, вигнанець і мандрівник. Коли він утік із франкістської Іспанії та організував у французькому місті Прадес щорічний музичний фестиваль, Клара Хаскіл стала його постійною учасницею.

Говорячи про творчість Клари Хаскіл, неможливо оминати її інтерпретації Моцарта. Втім, чому інтерпретації?

"Я не інтерпретую Моцарта, я просто граю те, що написано", — казала піаністка. Як би там не було, її Моцарт є унікальним.

Особливо знаковим для неї був його Дев'ятий фортепіанний концерт — той самий, який колись допоміг їй подолати самотність на лікарняному ліжку; саме його вона використала для перевірки своїх піаністичних здібностей у лікарняній палаті після операції на гіпофізі.

«Це одна з найтрагічніших сторінок у творчості Моцарта, — писав у своїй статті про неї у «Classikal Musik News.Ru» Антон

Гопко. — І рідко хто здатний передати з такою силою всю безпросвітність цієї музики, рідко хто не боїться так незворушно вдвлятися в цю прірву. Але Клара Хаскіл була не з похлихвих. Вона вже достеменно знала, про що тут йдеться».

Але за славу та успіх доводиться платити. Ритм життя став надто напруженим для тендітного здоров'я артистки. Приїхавши в грудні 1960 р. до Брюсселя, на вокзалі вона раптом відчула слабкість і впала зі сходів — так невдало, що тієї ж ночі, до останньої хвилини залишаючись у свідомості, померла від отриманих травм. Похована була велика піаністка у Парижі, на цвинтарі Монпарнас.

«Виконавча майстерність чудової піаністки Клари Хаскіл перейнята красою та гармонією, — написала М. Дроздова. — Сила її мистецтва в тому, що воно повертає людині, яка живе у напруженому ХХ столітті, значною мірою втрачену та дорожцінну здатність безпосередньо сприймати музику.

У Хаскіл усе співає, ніде вона не відмовляється від м'якого, лагідного дотику до клавіатури. Співають акорди в п'єсах Шумана або пасажі, що стрімко мчать, у фіналі шуманівських варіацій — і вражаєшся одночасно приголомшливому віртуозному блиску, витонченості виконання і чарівній красі звучання; співають пасажі у моцартівських концертах, які супроводжують тему, що звучить в оркестрі, — і при цьому зберігається необхідна активність і ритмічна енергія».

«Світове визнання прийшло до неї пізно, можливо навіть занадто пізно, лише на схилі років, — написали в книзі "Сучасні піаністи" Л. Григор'єв і Я. Платек. — Але це не випадково: з роками вона грала все краще — глибше, ще більш піднесено, ніби в музиці відбивалося все вистраждане і подолане, що випало на її долю. І чим більше страждань доставляла їй хвороба, яка мучила її довгі роки, тим більш одухотвореним ставало її мистецтво.

Гра на роялі була для цієї артистки чи не головною формою спілкування з навколишнім світом, і вона грала, хоча кожен вихід на естраду був для неї — неспівливої самокритичної, тендітної і зовсім несценічної зовні, незграбної, маленького зросту, з довгими руками — теж випробуванням, яке треба було подолати. І вона все це долала. Виходячи до публіки, забувала і про хвилювання, і про страждання, випромінюючи справжнє горіння, силу духу, майстерність, накопичені десятиліттями».

Прочитавши про неї у багатьох авторів, я зрозумів, чому Чарлі Чаплін одного разу сказав, що знав лише трьох геніїв: Ейнштейна, Черчілля та її — піаністку Клару Хаскіл.

Раз на два роки у швейцарському місті Веві, де вона жила, відбувається Музичний конкурс піаністів імені Клари Хаскіл. Про його престиж і високі стандарти відбору учасників говорить хоча б такий факт: з моменту заснування конкурсу у 1963 р. журі п'ять разів оголошувало, що ніхто не вартий звання переможця.

Цей конкурс увічнив ім'я талановитої піаністки та самовідданої людини. Віддамо і ми данину її пам'яті.

Джерела: Вікіпедія, статті А. Гопко "Клара Хаскіл" в Classikal Musik News.Ru, А. Вікторова "Свята за роялем" в Jewish.Ru, М. Дроздовий "Клара Хаскіл" на сайті Notkinasya.ru, м-ли сайту "Усі піаністи", уривки з книги Л. Григор'єва та Я. Платека "Сучасні піаністи" та ін.

Клара Хаскіл

Країна Поезія

Ольга БЕРЕЗА

Народилася у Новому Роздолі на Львівщині в 1973 р.. З дитинства займається творчістю. Навчалася у Європейському університеті. Захоплюється мандрями та фотографією.

Самотужки вивчала етнографію, фольклор та народне мистецтво. Працювала редакторкою журналу «Вишитий одяг». Одна з засновниць та член ради правління Літературно-мистецького об'єднання «Лелітки»¹. Автор збірок «Поэза нормою», «Знахідка», романів «Рейчел та родина Берешів», «Хто відьма?»

Душа покохала душу

Так добре стрічати зорі
з усмішкою на вустах.
Світанки ясні, кавові —
з цілунками на щоках.
Ти — мій всеосяжний Всесвіт,
Галактика почуттів.
А я — палкий шлях у безвість,
бентежність усіх часів.

І скільки б ночей минало,
чи ранків би не сплило...
Нам мало... Нам завше мало,
неначе і не було.

Я, певно, зізнатись мушу,
аж стишує кроки світ:
душа покохала душу —
п'янкий зорепад століть.

І хай собі там орбіти
долають безмежність днів —
ми поруч, неначе діти,
аж інколи бракне слів.

Я жінка з ароматом кави

Я жінка з ароматом кави.
Я жінка з ноткою ванілі.
Я та, що любить
влітку трави,
а взимку — заметілі білі.

Я часом равлик, часом —
дзиґа.
Подеколи така спекотна,
іноді зимна, наче крига.
То повна справ,
то безтурботна.

Буваю тиха, наче квіти.
Буває, б'ю,
мов громовиця.
Я та, що з пахощами літа,
я та, що із польотом птиці.

Люблю я книги, дощ і зорі,
повно браслетів на зап'ясті.
Я жінка з крапелькою моря.
Я жінка з ароматом щастя.

Заборонене кохання

А ти поклич мене, де Верховина
збирає в жменю тихі зорі неба.
Поклич, де непротоптана стежина.
Мені так того треба... Чуєш, треба!
Чекай мене, як стане вечоріти,
де бистрі ріки та гучні пороги.
Тобі лиш варто того захотіти
й до мене приведуть усі дороги.

Прошу, сховай мене у своє серце,
де ватра із палких бажань горить.
Сховай, прошу, ажень на саме денце,
де водограй любові струменить.

Я маю знак. Я бачив сни пророчі,
де ми бескиди й кручі подолали.
Із неба зорі падали щоночі.
І гори нас від осуду ховали.
Ці гори знають наші таємниці.
А полонини — мрії та бажання.
Проте мовчать громи
і блискавиці
про наше заборонене кохання.

Дитячий
куточок

Олег

Орач

Листопад

Листя з лип і берез
Осіпається,
За стебло верболіз
Зачіпається.
Стали трави, стежки
Золотистими,
А тоненькі гілки —
Та й безлистими.
А як буде весні
Путь простелено,
Знов на тому гіллі
Стане зелено.

Катерина
Перелісна

Листопад

Листячко дубове,
Листячко кленове
Жовкне і спадає
Тихо із гілок.

Вітер позіхає,
В купу їх згортає

Попід білу хату
Та на моріжок.
Айстри похилились,
Ніби потомились —
Сонечка немає,
Спатоньки пора!
А красольки в'ялі
До землі припали.
Наче під листочком
Вітер догоря.

Тетяна
Вінник

Сад листочки розгубив,
Розкружляв, розвіяв.
Причайлися гриби
В сонечка на віях.
Струни рвуться у стерні
І летять у вирій,
Ніби птахи неземні —
Золоті та сірі.

І вистукує багряно
Серце у каліни.
Ось листок летить
над нами —
З саду — у долину.

Наталія
Карпенко

Листопаду світлі миті!
У зеленім оксамиті
Молодечої трави
Ще квітують острови.
Онде зіллячко блаватне,
Онде листячко брунатне
І руде... Хіба не так?
Подарунки на всяк смак!
Милі вінчики кульбабки
Зодягли пухнасті шапки
І полискують в траві,
Як осінні ліхтарі.
Квітка жовтого осоту
Дограє останню ноту...

Позіхає тихо сад,
Мостить ложе листопад.Дмитро
Павличко

Ми вийдем з тобою на листя опале,
Де синє повітря, як сиві опали,
Ми станем з тобою, як олень і ланя,
Вслухатися в лісу бентежне волання.
Очиститься подих і голос від диму,
Я пісню з тобою високо нестиму,
Трава нам заграє, і вітер затрубить,
І постріл мисливця
нас раптом розбудить...

Олена
Коваленко

Листопад

Листопад несе в ковші
Сірі хмари і дощі.
Листя все пооблітало,
І пташок в лісах не стало.
Відлетіли ластівки,

Білі лебеді й шапки,
Журавлі і качки сірі —
Всі полинули у вирій.

А горобчики, малята,
Будуть з нами зимувати.

Анатолій
Камінчук

Листопад

Листопад. Холодний вітер
Загойдав деревам віти,
День короткий, сонце низько,
І зима уже так близько.
Он безлистий гай сумує,
Щебету птахів не чує.
І застигло в тузі поле,
Переоране і голе.
Горобина — у намісті,
Під ногами — килим із листя,
Небом сунуть хмари грізні —
Хазяйнує осінь пізня...

1	2	3	4	5	6	7	8
9			10	11		12	
13			14			15	
			16			17	
18		19				20	21
		23	24		25		
26					27		
		28		29			
30	31				32	33	
			34	35	36		
37		38	39			40	41
42			43			44	
45					46		

За горизонталлю:

1. Супутник іксу. 5. Недоброзичливий або ворожий виступ проти кого-небудь. 9. Останній правитель І династії Раннього царства Давнього Єгипту (бл. 2890 до н. е.). 10. Індіанське плем'я. 12. Здивування, незадоволення. 13. Струнний щипковий музичний інструмент, поширений серед народів Закавказзя, Ірану, Афганістану та інших країн. 14. Хвойне вічнозелене дерево або чагарник із твердою буровато-червоною деревиною. 15. 12 місяців. 16. Лісова німфа. 18. ...-Яга. 20. Шерстяна тканина полотняного переплетення для верхнього одягу. 23. Про людину, яка, погоджуючись із співрозмовником

чи підтверджуючи його слова, часто повторює «ага». 26. Місце тимчасового розташування війська поза населеним пунктом. 27. Жіноче приміщення у будинку багатих мусульман. 28. Неповна рима, в якій співзвучні тільки наголошені голосні звуки. 30. Почуття міри, що підказує правильне розуміння або оцінку явищ дійсності. 32. Те, в що упаковується товар для зберігання або транспортування. 34. Пристрій на стволі вогнепальної зброї для прицілу. 37. Багато плодкових дерев. 39. ...-де-Жанейро. 40. Місто та муніципалітету Франції, у регіоні Центр, департамент Ер і Луар. 42. Марка автівки. 43. Автоматизоване робоче місце. 44. Орган зору. 45. Твердий осадок на внутрішніх стінках посудини з нерозчинних солей, який утворюється під час кипіння і випаровування рідини. 46. Довгий мотузок із зашморгом на кінці.

За вертикаллю:

1. Невідома величина. 2. Місто, де розташований головний судовий орган ООН, до юрисдикції якого входять усі питання, що передаються йому державами, і всі питання, передбачені Статутом ООН і чинними договорами і конвенціями. 3. У сполученні із

числівником «один» або без нього означає однократність дії. 4. Морська промислова риба родини лососевих, що заходить у річки для нересту. 5. Пластична маса жовтого чи білого кольору, яку виробляють бджоли для стільника. 6. Рілля, залишена на одне літо без посіву з метою поліпшення якості землі для наступного посіву озимих. 7. Перебування обвинуваченого в момент злочину в іншому місці як доказ його непричетності до злочину. 8. Навісна палуба морського або річкового корабля. 11. Короткий, різкий, поривчастий рух кого-, чого-небудь. 16. У Стародавньому Римі — титул деяких службовців. 17. Місто на південному сході США, столиця і найбільше місто штату Джорджія. 18. Багаторічна тропічна трав'яниста рослина, бульби якої уживають як їжу, переробляють на крохмаль, спирт. 19. Великий гризун, товстий і незграбний, що живе в степу в норах. 21. Густий пушок з коротких волокон на поверхні деяких тканин. 22. Гідротехнічна або дорожня споруда у вигляді валу для зберігання води у водоймищах, захисту низин від затоплення і т. ін. 24. Муніципалітет у Франції, у регіоні Аквітанія, департамент Атлантичні Піреней. 25. Вигук, що виражає подив, згодом, пригадування. 29. Задум, бажання зробити що-небудь. 31. Плита

(звичайно квадратна), що становить верхню частину капітелі колони. 33. Те саме, що рулон. 35. Негр. 36. Розділовий знак, що має форму гачка. 37. Фізіологічний стан спокою організму людини і тварини, що настає періодично і супроводиться повною або частковою втратою свідомості й ослабленням ряду фізіологічних процесів. 38. Представник північнофракійських племен, які заселяли місцевість від Дунаю до Карпат. 40. Портова споруда для ремонту суден, а іноді й їх будівництва. 41. Персонаж давньогрецької міфології, син Лікімнія.

Відповіді до
кросворда у № 217

За горизонталлю:

1. Форма. 5. Ескіз. 9. Ода. 10. Усм. 12. Два. 13. Лаж. 14. Руб. 15. Бал. 16. Катар. 18. Оков. 20. Ялик. 23. Карат. 25. Осака. 26. Асонанс. 27. Створ. 29. Рокіт. 31. Трал. 33. Табу. 34. Ялина. 37. Апе. 39. Іго. 40. Іда. 42. Цар. 43. Тар. 44. Тат. 45. Право. 46. Джонс.

За вертикаллю:

1. Фол. 2. Одарка. 3. Раж. 4. Аура. 5. Емба. 6. Кдб. 7. Івасик. 8. Зал. 11. Суть. 16. Квасоля. 17. Ряснота. 18. Окіст. 19. Орава. 21. Ласка. 22. Канту. 24. Тор. 25. Оар. 28. Тропар. 30. Ібадан. 32. Рига. 35. Літо. 36. Норд. 37. Ацп. 38. Ера. 40. Іто. 41. Атс.

Шановні клієнти!

Всі, хто має можливість допомогти
незаможним людям,
спрямовуйте, будь ласка,
свої внески за адресою:
Україна,
м. Одеса, Приморський район,
БФ "Хесед Шаарей Ціон"
код ЄДРПОУ 34321888
IBAN: UA713510050000026006267265700
в ПАТ "УкрСиббанк"
МФО 351005
65023, м. Одеса,
вул. Ніжинська, 77/79.

Шановні клієнти!
**Майстер із ремонту
дрібної побутової техніки**
Кабінет 246
Приєм та видача
Четвер з 10.00 до 13.00

Шановні клієнти!
Дрібний ремонт одягу
Приєм та видача:
Понеділок з 10.00 до 13.00, каб.246
Середа з 10.00 до 13.00, каб.246

Посмішка

— Хлопчику, скажи мені, як тебе звуть.
— Едік.
— А тепер, Едіку, скажи, скільки тобі років?
— Чотири роки та два місяці.
— А скільки в кицьки лапок?
— Чотири.
— А скільки в кицьки носиків?
— Один.
— А скільки в кицьки оченят?
— Два.
— А скільки у кицьки хвостиків?
— Мамо, цей дядько лікар невропатолог ніколи не бачив кішок

— Я знаю вас достатньо і з упевненістю можу сказати: чистішої та святішої людини я не зустрічав. Господь все бачить, і я впевнений, що вам уготоване місце в раю серед найбільших праведників.

— Дякую, лікарю, ви вмієте втішити перед операцією.

— А я вчора в окуліста була.
— Що сказав?
— Сказав, щоб я абетку вчила.

— Лікарю, у мене дзвенить у вусі!
— А Ви не відповідайте!

— Доктор! Я вмираю! Допоможіть!
— Ну це ми миттю!

— Лікарю, у мене болить все!
— Ну, це ви загнули, батечку: на все у вас грошей не вистачить.

— Лікарю, у мене задишка.
— А скільки вам років?
— Шістдесят три.
— А коли саме вона буває?
— Коли я бігом наздоганяю трамвай...

— А дозволять дізнатися, яке у вас хобі?
— Психіатрія.
— Консультуєте?
— Ні, навіщо? Сама психую.

— Я чоловікові 42 рази зраджувала. Уяви, подруго, буде, що в старості згадати!

— А якщо... раптом склероз?

— Як ви почуваетесь?
— Набагато краще, лікарю. Думаю, що мені допомогли ваші ліки. Я ретельно дотримувалася вказівок, написаних на бульбашці.

— А що там було написано?
— "Тримати щільно закритим".

— Лікарю, які заспокійливі ліки найнешкідливіші?
— Пляшка горілки!
— А найдужче?
— Візьміть дві!

— Що сталося з вами? Чому у вас забинтовані рука і нога?

— Я ввімкнула пилосос, а він мене вдарив струмом в руку.

— А що з ногою?
— Я його теж вдарила...

— Лікарю, таблетки, які ви порекомендували, мені дуже допомогли.
— Що ж, і таке буває...

ШАНОВНІ КЛІЄНТИ!

З 15 жовтня по 10 грудня 2024 р. проводиться передплата на газету

«ДОБРА СПРАВА»

на 2025 р.

ВАРТІСТЬ НА РІК - 80 грн.

Оплата поштових витрат з доставки газети буде проводитись за рахунок коштів передплатників.

Тел. 737-40-32; 096-819-1254 з 10.00 до 14.00

Лариса Георгієва

Культурний центр БФ "Хесед Шаарей Ціон"
оголошує набір на курси з вивчення

МІЖНАРОДНОЇ МОВИ ЕСПЕРАНТО

Адреса: вул. Ніжинська, 77/79, 2-й поверх, каб. 214

Тел.: 067 518 10 53

**ЮВІЛЯРИ БФ "ХЕСЕД ШААРЕЙ ЦІОН",
ПРИЙМІТЬ ШИРИ ВІТАННЯ!****85 років**

Васютинська Беба
Вербицька Тетяна
Вершинський Леонід
Гопман Ілля
Дреерман Софія
Єгорова Лідія
Журер Ліля
Іванізова Світлана

Івченко Ганна
Колеснік Лариса
Кохріт Фелікс
Мараєва Аза
Полонський Михайло
Семенюк Людмила
Сігал Лідія

80 років

Дайч Геннадій

Добромільська Тетяна
Кириловський Валерій
Окунь Мойсей
Пінькас Раїса
Сорокер Гюларна
Цейтіна Валентина
Щепинська Любова
Юдіна
Валентина

ІМЕННИККИ-ВОЛОНТЕРИ БФ "ХЕСЕД ШААРЕЙ ЦІОН"

Бенціановський Григорій
Глухівська Ірина
Голуб Олександр
Гуляєва Жермена
Демешкант Данило

Ельгаззар Данна
Ковальова Лариса
Ковтун Ольга
Крупник Тетяна
Марченко Оксана

Пирогов Олександр
Попель Олена
Теплицька Рахіль
Чернишов Євген
Фавинська Інна

Засновник та видавець —
БФ "ХЕСЕД ШААРЕЙ ЦІОН" (м. Одеса)

Свідоцтво про держреєстрацію 1153-34-Р,
серія ОД, видано 7 червня 2006 р.

Газета видається за підтримки
Claims Conference і American
Jewish Joint Distribution Committee

Некомерційне видання. Розповсюджується безкоштовно
Реклама та оголошення публікуються безкоштовно.
Індекс видання — 09720

Надруковано у ТОВ "Press Corporation Limited"
21034 Вінниця, вул. Чехова, 12 А

Наклад 2600 прим. Зам. № _____

Головний редактор
Семен ВАЙНБЛАТ
Редакційна колегія:

А. Кесельман,
М. Гаузнер, П. Козленко
Комп'ютерна верстка
І. Глаголевський
Перекладач
Л. Левін

Надіслані матеріали
не рецензуються і не повертаються.
Листування із читачами —
лише на сторінках газети.
Редакція залишає за собою право
редагувати
і скорочувати надіслані матеріали.
Відповідальність за достеменність
фактів несуть автори.

Адреса редакції:
65023, Одеса, вул. Ніжинська, 77/79
Поштова адреса:
65045, Одеса, а/с 131

<http://dobrasprava.ddns.net>